

سیلاقت

هژمار
61
گولان ۲۰۱۱

کوفارهکا هه‌یفانه یا هه‌شه‌نیری گشتی به ل ئامیدی دهرده‌قیت

وریا قهره‌داغی
ریشه‌به‌ری هه‌ریمی یی نه‌ته‌وه‌ییین
هه‌فگرتی ل وه‌لاتین ئاسیا نا‌قه‌راست

گرنگیا هه‌لبژارتین په‌رله‌مانی تورکیا بو
کوردان

ستیرا جیهانی (چوچۆ)

ساخله‌میا تاتلیسه‌س یا دگومانئ دا

ده‌ره‌ینانا هونه‌ری

مخه‌مه‌د مه‌لا حه‌مدی
mehemed_sersink@yahoo.com

نۆتۆ: دلوفان عه‌ته‌م
تییپیدان: کوما کاری
چاپخانا خانی - ده‌وک

E_mail: guvara_sulav@yahoo.com & guvara_sulav@hotmail.com Tel: 0627633369

ده‌سته‌کا نفیسکاران

عه‌بدو‌للا مشه‌ختی
د. ئاشتی عه‌بدو‌لحه‌کیم
مخه‌مه‌د عه‌بدو‌للا ئامیدی
یوسف مخه‌مه‌د سه‌عید
سه‌ردار هیئتوتی

خودانی نیمتیاژی

مخه‌مه‌د محسن

سه‌ره‌نفیسکار

خالد دیره‌شی
xaliddereshi@yahoo.com

نه‌دریسی:

نامیدیج - کانیا مالا
موبایلا سه‌ره‌نفیسکاری:
Mobile: 4642107

www.amedye.com

سیلاف ل سه‌ر تۆرا ئینته‌ره‌نیستی:

- هه‌ر بابته‌ی دگه‌هیته‌ سیلاف، به‌هیته‌ به‌لافکر، یان نه، بو خودانی ناهیته‌ زفراندن.
- ژبلی ئه‌و گوتاریت نا‌فی سیلاف ل سه‌ر ئه‌م به‌ریرسیار نینین ل نا‌قه‌روکا چ گوتار و بابته‌یت ده‌ینه‌ به‌لافکر.

گرنگیا قی قوناغی بو کوردین روژنایای کوردستانی

هۆشهنگ تاجر

زیهنیهتا سیستمی به عسیان چ دەمی ری نه دایه گه لان د ل سهر بنه مایی مافین خوه بزاقی بکه ن و ژ بهر هندی ژی دقیت کورد پتر ژ هه موو پیکهاته یین دی ل سوریی خوه بو قوناغه کا نوو ئاماده بکه ن.

ل ئالیی دی شانسه کی سه ره که قتی یی گه لاین سوریی و ب تاییه تی ژی گه لی کورد ئه قه یه کو سیستمی به عسی ل سوریی و ب تاییه تی ژی به شار ئه سه د و مالباتا وی ل ئالیی ئیکه تیا ئورویا و ئه مریکا قه د بن گقاشته کی مه زن دانه و سیستمی سیاسی یی نها ل سوریی ژی مه شروعه تا خوه ژ ده ست دایه و دۆرپیچین نها ل سهر سوریی ری بو ئازادیا گه لاین سوریی خوه ش کریه

و دقیت ئالیین سیاسی یین سوریی ب گشتی و هیزین کوردی ب تاییه تی ژ قی ده لیقی باش مفا یی بگرن و بگه ه نه مافین خوه، چونکو پشتی سه د سالان ئه ق جا را یه کی کو ده لیقه یه کا وه سا زی رین بو کوردان هاتیه پیش و دقیت ژ ده ست نه چیت.

به ریا نها به رژه وه ندیین هیزین جیهانی و هه ری می ل گه له ک خالان دا دگه ه شته ئیکتر و ژ بهر قی یه کی ژی به رژه وه ندیین وان وه سا کربوو کو چاره نقیسا گه لی کورد بیته قوربانیا به رژه وه ندیین وان، لی ئه قروکه ئه ق بالانس ب ته مامی هاتینه گوهورین و دۆستی دو هی ئه قروکه بوونه دۆرمنین ئیکتر (د واتا به رژه وه ندیین سیاسی و دبلۆماسی و ئابووری دا) و ژ بهر قی

باردۆخی سوریی روژ ب روژ ئالۆزتر دییت و دهسته هلاتا سوریی ژی لاواز دییت و بهر ب نه مانی قه دچیت. رژیم به عسی کو ب سالانه هه بوونا کوردان ئینکار دکه ت تووشی قهیرانه کا مه زن یا هاتی، عه ره ب و کورد و پیکهاته یین دی ل سوریی نها دشین ب باشتین رهنگ بگه ه نه مافین خوه و سیستم ژی د رهوشه کی دا نینه کو ئیدی بشیت بیته به رسقا داخوازیین خه لکی سوریی ب گشتی و یی کورد ب تاییه تی، ژ خوه هه ر وه لاتیه کی سوریی ژی باش دزانیت کو ئه ق رژیم ئیدی نه شیت بیته جهی باوه ری بو وان چونکو هزر و

سیاست

کوردان دروست ناییت،
رژیم به شار ئەسەد چ دەمی
نەشیت گوهۆرینان

دروست بکەت. چونکو
هەکە گوهۆرینان کو خەلک
دخواییت بهینە دروست کرن ژ
خووە دەمەکی وەسا دا دکتاتوری
نامینیت، بە شار ئەسەد و مالباتا
وی نەشین سیستەمەکی دیموکراتیک
دروست بکەن چونکو سیستەمەک
دیموکراتیک دا ئەو نەشین ل گور
کەیفای دلی خووە بژین و خەلکی بکەنە
قوربانی بو بەرژمە و نەدین خووە و ژ بەر
هندی ژێ ئەز دبیژم هیضین کو دی
دەستەلاتا بە شار ئەسەد بشیت خووە
بگوهۆرینیت ل گەل راستیا سیاسی و
جفاکی یا سویری ناگۆنجیت.

تتی ریا ئازادیا گەلین سویری و
ب تاییەتی ژێ گەلی کورد ئەفەیه

یەکی ژێ دەستەلاتا سویری گەلەک
لاوازه و دقیت کورد ژ قی لاوازا نھا
مفا بگرن و بگەنە مافین خووە.

ل تالیی دی دو نیرین نھا ل مەیدانا
سیاسی یا روژتافی کوردستانی دا
هەنە، یەک ژ وان هیژی ل سەر
قی باوهری نە کو دەستەلاتا سویری
گوهۆرینان دروست بکەت و مافی
کوردان دابین بکەت و کورد و عەرەب
بشین وەک برا ل یەک ئیکتر بژین و
نیرینا دی ژێ داخوازا مافی کوردان
و نەمانا دەستەلاتا بە شار ئەسەد
دکەن، دخوایم ل سەر قی یەکی بیژم
کو ئەزموونا سیاسی یا کوردی ئەف
راستی ب هەموو رەنگی خووە نیشا
دایە کو هەتا دەستەلاتا کو ب سالان
کورد ئینکار کریه و دەستی وان ب
خوونا لاوین کورد سوو بوویە ژ ناف
نەچیت چ دەمی زەمینەیا ئازادیا

کو خەلک سەرهلدانین خووە مەزنتەر
لی بکەن و هەتا نەمانا دەستەلاتا
سویری دەست ژ خەباتا خووە یا بو
ئازادیی بەرنەدەن، چونکو بەرۆفاژی
قی یەکی چ دەمی ژیانەک ئازاد
بو گەلی سویری و کوردان دروست
ناییت.

سیلاف . هەیفانەیه . هژمار ٦١ . کولان ٢٠١١

گرنگیا هه لبرارتنیڤ پهرلهمانی تورکیا بو کوردان

هیرش تاهر نوری

یا خویایه کو هه لبرارتنیڤ گشتیڤ پهرلهمانی تورکیا دی ل ۲۰۱۱/۶/۱۲ ل سهرانسهری تورکیا هیڤه نهجامدان، ب پشکداریا (۱۸) پارت و کیانیڤ سیاسی. نه ف هه لبرارتنه ب هه قدهمین هه لبرارتنیڤ پارلهمانی کومارا تورکیا دهیڤه دانان، پشتی هه لبرارتنیڤ سالا ۲۰۰۷ دهیڤه نهوین (پارتیا داد و گه شه پیدان) ب سهروکاتیا (رهجه ب تهیب نهردوگان) تیدا سهرکهفتنهکا مهزن ب دهستقه ئینای و ژکوما (۵۵۰) کورسیڤ پهرلهمانی تورکیا (۳۴۱) کورسی بدهستخستین و شیای بو جارا دووی ل دویف ئیک بی چ هه قپه یمانیهکا سیاسی حکومهتا نوکه یا تورکیا پیکبینیت.

ههروهسا كورد ژى وهكو چينهكا گرنگ ژجفاكئ توركيا بهرههقيهكا باش دكهن بو پشكداريكرنئ دقان ههلبژارتناندا، پشتى بلوكهك پيكنئيناى ژ (١٧) پارت و تهفگهر و ريخراوين جفاكا سقيل ب نافي (كهه، ئازادى، ديموكراسى) ئامادهكارى دهينه كرن (٦١) كانديدئ سهربهخو ژ (٢٩) باژيرئ توركيا ب پشكداريا چهندين سياسهتমেدارئ نافي دارئ كورد بو فان ههلبژارتنان، ئەف چهنده ژى ب (ئيتيفاكا كوردان) دهيته نياسين بو جارا ئيكهمه كورد هوسان ئيگرتنا خو رادگههينن قئ چهندي ژى گرنگيهكا مهزن ههيه .

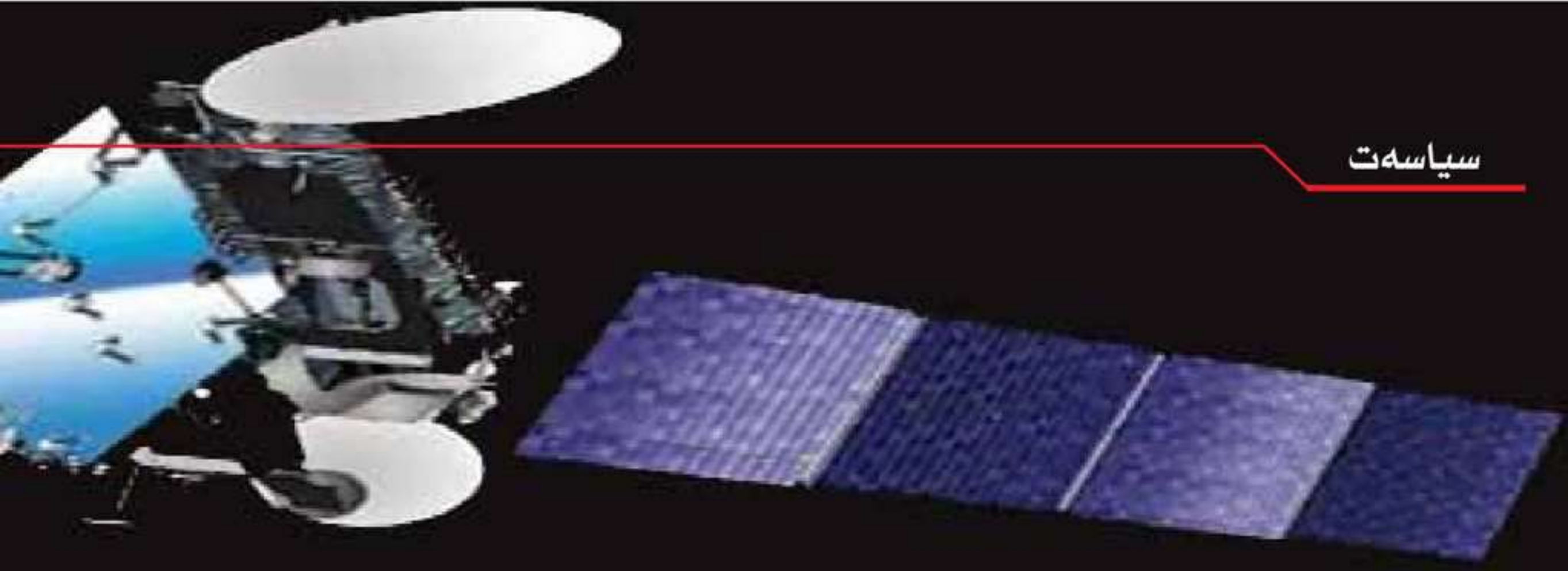
ههژى ئافرى پئ كرنئ يه كو ئاستهنگا ههره سهرهكى ل پئشيا پارتئين سياسئين كورد ئەو بهندا دهستورى يه ئەوا ب بهندا

ههلبژارتئ يا ١٠٪ دهيته نياسين كو ريكئ نادهت كورد وهكو پارتئين سياسى پشكدارى ههلبژارتنان بين، ئەفجا نهچاردين ب كانديدئ سهربهخو پشكداريئ بكهن .

ههر ديسان ل دويف بريارهكا كوموسيونا بلندا ههلبژارتنان ل ٢٠١١/٤/١٨ ب بهانهيا ريخستن بوينا (كوما جفاكين كوردستانئ) و نهگونجان ل دويف مادهيئ (٧٦) ژدهستورئ توركيا تاييهت ب مهرجين پارلهمانتاريئ قه (١٢) كانديدئ سهربهخوين كورد فان ههلبژارتنان هاته دورئبخستن، لئ پشتى ئەف برياره ژلايئ جادا كورديشه ب تاييهتى و ژلايئ ئيكهتيا ئەورويى قه ب گشتى هاتيه پروتهستوكرن بريار هاته قه كيشان و ريك هاته دان ئەف كانديه پشكدارى ههلبژارتنان بين . گرنگيا فان ههلبژارتنان بو

كوردان دزفريته قه بو چهندين فاكتهرئين سهرهكى بو دارئشتنا دهستورهكئ نوي بو توركيا جه بدهته ههمو رهنگ و زمان و چاند و ناسنامه و نرخين جفاكين دئ ئەوين ل توركيا دژين، ئەف هه ژلايهكئ قه و ژلايهكئ ديقهمايتيكرنا لهشكهرى دكاروباريئ سياسيدا نههليت و ئەو بهندا ژ ١٠٪ بهيته راكرن .

ئەفجا ل دويف ديتنا چاقديرئ سياسى ئەف چهنده دئ هيتكرن دبهرژموهنديا كورداندا، ئەگهر لايهني كوردى ب سهركهفيت دقان ههلبژارتناندا ب واتهيا زيدهكرنا سهنگئ خو يئ سياسى ب زيدهكرنا كورسيئ خو بين په رلهمانى دابيهته ئالافهكئ گفاشتئ ل سهر وى لايئ دقان ههلبژارتناندا ب سهردكهفيت بو بجهئنانا داخوازين كوردان .

رولێ راگەھاندنێ ل خۆپیشاندانێن تونس و مسرێ

جەمال قاسم

دەستھەلاتێ و پەیدا کرنا توندوتیژی و هەتا نوکە ژێ د بەردەوامن ل سەر کارێ خۆ و ئەف چەندە بوویە ئەگەر گەلەک ژ بەرنامین خۆ یین ئاسایی ب راوەستین و قەگوهاستەکا ئیکسەر بۆ سەرۆبەری مسرێ بکەن و ئەف کەناله وی رەنگی دەنگ و باسین ئازراندى و نەرازیبوونێ ل ناڤ وەلاتین خۆ نا قەگوھیژن مەرما من

قەگوهاستن و ل سەر شاشین کەنالی تەلەفزیونان دەاتە پەخش کرن هەر ل وان هەردوو وەلاتان بەری وەلاتین دی خەلکی دزانى سەرۆبەر بەرف کێقە دچیت ل وان رویداناندا دیار بوو کو هەر کەنالهکی ئارمانجا خۆ هەبوو بۆ قەگوهاستە دەنگ و باسان بەلکی هەندەک ژ کەنالان دەورەکی مەزن هەبوویە دئازراندا سەرۆبەری دا و هاندانا خەلکی بۆ بەرسینگرتنا

سەردەمی نوکە سەردەمی راگەھاندنێ یە ب تایبەت بۆ ئاراستە کرنا هزرۆبیران و قەگوهاستە رویدانان ب رەنگەکی بەز. ئەگەر ئەم پیداجوونەکی د وان رویدانانین تونس و مسرێ دا پەیدا بووین بکەین دی بۆ مە دیار بیت کارتیکرنا راگەھاندنێ گەلەک هەبوویە و هەر ل دەسپیکا خۆپیشاندانان ل رەنگەکی ئیکسەر ئەو پیشەت دەاتە

ٲهوه دهولٲتا بنگههئ سهرهكئ ٲئ ٲهوه كهنال لئ ههئ .
 ژ لاههكئ دئ قه هندهك كهنالئ راگههاندئ ههنه
 ل قان ههردوو وهلاتان رولئ ٲشتهقانئا دهستهلاتداری
 دكر و ههولدمن كو ب تنئ دهستهلاتداری ٲا دروسته
 و ٲا بهردموامه و چ ٲاریشه نئمن و ههمنئ كار ژئ ٲئ
 هاتیهكرن و رهئئا گشتئ دخائمن و دبئژن ههر ٲهوه ٲا
 دروسته ٲهقا ٲهه دبئژن و ٲهق خهلكئ ب خوئشانانئا
 رابووئ ب خرابكهر و تالانكهر و دوٲهلانك دائنه
 ناسئمن و چ ٲارمانجئمن دروست وان نئمن لهوا دقئت ل
 دوٲف ٲاخفتئا وان كهنالان دهست ژ كارئ خوئشانانئ
 بهردمن، چونكئ ژ رئكا دروست دهركهفتئنه و چ ٲوئته
 ب ٲاخفتن و داخوازئمن وان ناهئتهكرن. ٲهز دبئژم
 ٲهق ههردوو شئوزائن راگههاندئ دخهلهتن بهلكئ
 ٲهوه راگههاندن ٲا ساخلهمه كو دئتهكا دورهئئ بؤ
 سهروهري ههئئب ژ لاههكئ گوٲارا ٲارام ههئئب كو
 ب زمانهكئ شارستانئ و دوئر ژ توندكارئئ ٲهئاما
 خو بهلاف كهت كو زمانئ گفتوگوئئ ٲئ زال بئت دا
 داخوازئمن خهلكئ ژئ بهئنه ب جهئئنان و سهردهمنئ
 نوكه سهردهمنئ بكارئئنانا شئوزائن مهدهمنئ ٲه بؤ ب
 دهستهئئئنانا مافان لهوا دقئت كهنالئ راگههاندئ ژ
 رولهكئ ٲهكئئف ههئئب د قهگوهاستئا بووئهرانئا دا
 مسداقئهئا خو ژ دهست نهدمن و ٲتر د ٲئشهئئ بن و
 بئ لاههئئا خو ٲارئزن و راستئا بهلاف كهن ب رهنگهكئ
 دورهئئئ دوئر ژ ٲشتهقانئكرنا قئ لائ و ٲئ ههئئ دا
 بئنه ر بهر ب رهنگهكئ دروست د كئشهئان بگههن.

رولئ ژنا کورد د شورهشا گولانا پیشکهفتنخازدا

شورشا گولانی وهک بهرقه‌دانه‌کی بو وی کاره‌ساتا شورشا نیلونا مه‌زن توشبووی، کو چریسکا وی هه‌لبو ل ۲۶ گولانا ۱۹۷۶ ی، و ته‌مامکه‌ره‌ک ژبو خه‌بات و قاره‌مانیا مله‌تی کورد ب سه‌روکاتیا بارزانیی نه‌مر، کو جرفه‌ک ب هه‌ریمی و جیهانی کهفت ژبه‌رکو رژیمای ئیراقی بو جیهانی دیارکربو کو کیسه‌ک ب ناقی کیشا کوردی نارابیته‌فه پستی کاره‌ساتا ۱۹۷۵ ی.

عه‌بدوللا مشه‌ختی

بزه‌حمه‌ت بو دوان کاودانادا . ژنا کورد د سالیین شوره‌شیدا، سالیین تال و تاری و پر نه‌خوشی وی بیهنقه‌دان و نه‌بوونا پیدقیین سه‌ره‌کی بو ژبانه‌کا سروشتی، نه‌بوونا دهرمان و خه‌سته‌خانا و کی‌ماسیا کادرین ساخله‌می و هه‌ر پیدقیه‌کا پیدقی بو ژبانه‌کا سه‌رده‌میانه، خو راگرت و بیوو دهستی دووی یی شوره‌شی. ده‌شقیین تاری و سه‌رما و به‌فر، یان ژی شه‌قیین هاقینین گهرم یا دوو دل نه‌بوو کو ب شه‌ف ته‌نیرا داده‌تن وهه‌قییری ب که‌تن ونانی ب پیژیت، به‌ری روژ ب هه‌لیتن، یان بیته روژ، ژبه‌رکو روژی ترس ل سه‌ر هه‌بوون ژبه‌ر توپبارا کرنا موشه‌ک و توپخانه و فروکین دوژمنی ونه‌ده‌یلا کارین خو یین خه‌باتی و قه‌هره‌مانی بجه بینت. دا پیشوازی ل گروپین پیشمه‌رگه‌ی که‌تن روژانه و ل به‌ر خزه‌مه‌تا وان دراوه‌ستا کو وه‌ک دیارده‌یه‌کا روژانه بوو کو شه‌رکه‌ر د بزاف و هاتن و چوونی و قه‌گوه‌استادا بون، وب دیمه‌کی گرنژین قه‌ پیشوازی

دروست که‌ت و به‌روکین شه‌ری پی گهرم تر لی که‌تن، داکو هیژو وره‌یا شه‌رکه‌را بلند که‌ن. هه‌روه‌سا هه‌واندنا شه‌رکه‌را دهاتن و چونین واندا و پویته پی دان و هاندانا گیانی به‌رخودانی ووشه‌ری دناخ و گیانی پیشمه‌رگه‌ی دا، و بلند کرنا گهرماتیا فیانا شوره‌ش و به‌ره‌قانیکنی ددلی واندا و داکو پتر سه‌رکه‌فتنا ل سه‌ر دوژمنی تومار که‌ن، دیسان رابوونا ژنا کورد بروولی ئاماده باشیکرنا سه‌نگه‌رو به‌روکین شه‌ری ده‌می شه‌رین مه‌زن ده‌قه‌ر دگرتن. رادبوو ب پاراستنا زاروکان ژ توپ بارانکرنا دوژمننا ب توپ و فروکا د شکه‌فتادا و جهین هه‌شارو قه‌شارتنا کو ئاماده‌کربوون به‌ری هنگی، ولژیر وان کاودانا و وی ئاگری بومبه‌بارانکرنا بی رحمانه‌یا دوژمنی دا بکاری خو راییت وه‌ک به‌ره‌ه‌فکرنا نانی و خارنی کو دزانی ئه‌قه‌ ئه‌رکه‌کی سه‌ره‌کی وی یه‌مل ب ملی زه‌لامی ژبو به‌ره‌قانیکن ژ ئاخا وه‌لاتی خو، سه‌ر هندی را کو کو کاره‌ک گه‌له‌ک

روولی ژنا کورد گه‌له‌کی گرنگ بوو دناف شوره‌شی دا، هه‌ر چه‌نده پیشکداریا راسته و خو دکریارین له‌شکه‌ریدا نه‌دکر به‌رنگه‌ک به‌رفره‌ه، لی هه‌رده‌م ل پیشی بوو ژبو هاندان و په‌یدا کرنا گهرماتی بو شوره‌شی، وه‌ک هاندانا پیشمه‌رگه‌ی وپرکرنا جهی وی ژبو بریقه برنا کارین خیزانین شه‌رکه‌را و په‌روه‌رده‌کرنا زاروین وانا، و بجه ئینانا هه‌می کارین ب زحمه‌ت و نه‌خوش یین کو پیدقی ب زه‌لامان بو دا بهینه بجه ئینان. ژبلی هندی کو ژنا کورد ژیده‌ری سه‌ره‌کی بو ژبو دابین کرنا زه‌مینه‌یی پیدقی بو هیژین پیشمه‌رگه‌ی داکو به‌رده‌وامی بده‌نه خه‌بات و به‌رخودانی و به‌رگری کرن ژ ئاخا وه‌لاتی دژی هه‌و و هیرشین دوژمنی و سه‌رداگرتنا ئاخویر و بنکین وان، هه‌ر ژ دابینکرنا نانی و خارنی و د نازکترین و ته‌نگاف ترین ده‌رفه‌تین ترس و له‌رزئی و نه‌خوشی، و نازکترین کاودانا و گهرمه گهرما شه‌ری دا دا خارنن گهرم

ټه وین پشکداری کرین دشوره شیدا کو هاریکارین کاریگر بوون ژ بو بهرخودانا پیشمه رگه یی قاره مان وشوره ش پر کر ژ نه وه کی تازه و نوو ژ شه رکه رین ب هیژ و دلسوز وشه فین دریژ و تاری بوراندن د خزمه تا وان شه رکه ران داوسه ری بو وان ب چه مینین ټه وین گیانی خو ژ دست داین د ټه نفالادا و دمر به دهری دا ل جهین غه ریب و وپشتی سه ره لدانی.

هندي بیژین و په سنا روولی وان بکه یین ټه م دهره ق نادرکه فین ،وپیدقیه حکومه تا کوردستانی و سه رکردایه تیین پارتین کوردستانی، تاییه ت پارتی وټیکه تی وان شیره ژنا ژبیر نه که ن و و به رنامه ک هه بیت بو چاقدانا وان تاییه ت ټه وین دانعمر و پیر بووین وده لکه فتان دا بیته بیر و دلی وان خوشکه نه فه . هه ر چه نده پارتین مه روولی وان و خه باتا وان ژ بیر کریه وپشت گوه هاقیتینه .

دوژمنی بو کو جوداهی نه دټیخسته ناقبه را وی وشه رکه ری دا . چه ندین ژنا خو گوری کیشا مله تی خو کرو ٣٥ سال بورین دسه ر وی شوره شیدا کو براستی شوره شه ک نیشتمانی بو ژبه رکو گه لکه هیژین دیموکراتخواز ورزگار کرنا مروقاتی ژ سته م و دیلایه تی پشکداری تیدا کر بو، کو رژیما سه دامی نونه راتیا وی سته می دکر . گه لکه چیروکین ساخ یین هه یین وهه لویستین قه هرمانی یین وان شیره ژنان د سالین خه بات و بهرخودانیدا نشان داین . ب هه لکه فتا هه لبوونا قی شوره شی کو سینگی گه لکه جه گه ر سوتیا هوین کری وی ده می ژ دایکین جه گه ر سوتی و ژنین خوشتیین خو به رزه کرین وکچین دایک و باب ژ دست داین پشتی سه رکه فتان مه زن ل سال ٢٠٠٣ ی ب ریژ و سه ربلندی به رامبه ر وان شیره ژنا دراوه ستین و

ل گروپین پیشمه رگه ی دکر و وه سا سه رده ری دگه ل دکرن هه روه ک هه ر گروپه ک هه می براو خزم و مام بوون لنک وان، سه ره ده ری ژنا کورد دگه ل وان هه روه ک ټه و پیشمه رگه ژ خیزانا وینه . ژبه رکو وی ټه و باوه ری هه بوو کو ټه و قه هرمانین پیشمه رگه کو گیانی خو خوبه خش کر بو و دانا بوونه دنیشا ده ستی خودا، تنی ژ بوو به ره قانی کرنی بوویه ورزگار کرنا وان و وه لاتی وان ژ دوژمنه کی دلوقانی د فه ره نگا واندا نه ی، و دوژمنی هه مان سه ره ده ری دگه ل ژنا کورد دکر وه ک زه لامی و شه رکه ری . وروولی وان قاره مانین ژن ژبیر نه که یین ټه وین پشکداریا دروست دکر به روکین شه ریدا وکریارین له شکه ری مل ب مل زه لامی .

ژنا کورد چ ته خسیری نه دکر دقوربانیدانی دا دشورشا گولانی دا ژ بوو بجه ئینانا ئارمانج و هیضیین مله تی خو کو وه ک په رجانه ک نافخویی بو بو شوره شی و به رده مام ئارمانجا

که رکوک . . .

گرته‌یه‌کا دیروکی و دیمه‌نه‌کی نوی

(۴-۲)

کوفان نحسان یاسین

عهره‌ب ئینانه وی جهی سه‌خمه‌راتی کارکرنی و دیسان ژ ئه‌گه‌را کیشین کومه‌لایه‌تی گه‌له‌ک عهره‌با مشه‌خت کریه وی ده‌قه‌ری و لویری ئاکنجی بون، پاشی عبدالکریم قاسمی بره‌نگه‌کی به‌رچاڤ ده‌ست بعهره‌بکرنه‌کی که‌رکوک‌کی کر و ببو جهی ناکوکی دنابه‌را سه‌رکردایه‌تیا شوره‌شا کوردی و حکومه‌تین عیراقی تا سالی‌ن چه‌فتیادا سه‌رکردایه‌تیا کوردی شوره‌شا خو گوری که‌رکوک‌کی کر، تا هاتنا بهارا سالا ۱۹۹۱ و سه‌ره‌لدانا ملله‌تی جاره‌کادی جک و برنوی‌ن پیشمه‌رگا ئاگری باباگرگر دیت، تا سالا ۲۰۰۲ و پستی ژنافچونا رژیما خونایا نه‌ساختا عیراقی جاره‌کادی کوردا که‌رکوک همپیز کره‌ فیه و تا ئه‌فرۆژی ئه‌و چیره‌یی فیه دیکشیت و دی فیه کیشیت؟. ئه‌گه‌ر ئه‌م بزقرینه‌ سه‌ر خاله‌له‌کا دی یا گریگ و به‌حسی که‌رکوک‌کی ژ لایه‌نی کارگیری بکه‌ین دی بینین کو پشک دبیته سه‌ر سئ فیه‌زاین سه‌ره‌کی (کفری وداقوق وئالتون کوپری یان پردی) ئه‌ف پیکه‌اته نه‌ دکه‌فتن به‌لکی بو سالا ۱۲۸۲م‌شه‌ختی دزقرنه‌فه و ئه‌گه‌ر ئه‌م وی په‌توکا توز دسه‌ردا گرتی ببیردانکا خو یا هزری بزقرینه‌ فه بو سه‌رده‌می عه‌باسی ده‌ما دگوتنه‌ که‌رکوک‌کی کرخینی و ره‌نگه‌ ئه‌ف زاراقه‌ به‌ری وی ده‌می هاتبیته‌ بکارئینان، هه‌ر دیسان شوین ده‌ست و کارتی‌کرنه‌ نه‌ستوریا ل که‌رکوک‌کی یا دیاره‌بتایه‌ت

تورکیا و عیراقی دا ئایا کوردا تو بچی سه‌ر بئستومبولی فه یان به‌غدا؟ ئه‌بوو گه‌له‌ک گه‌نگه‌شه‌ چی بون و لدوماهی‌ن لیژنه‌یه‌ک وه‌کی دیموستورای وئاد میلگرات هاتن بو شروفه‌کرنه‌ بارودوخ‌ی ویلایه‌تا میسل ئه‌ف لیژنه‌ ژ لای‌ی کومه‌لا گه‌لان لسالا ۱۹۲۵ه‌اته ره‌وانه‌کرن و بسه‌روکاتی (کونت تلیکی وئی فی‌رسن وئی پولس) هنارتنه‌ ده‌قه‌ری سه‌خمه‌راتی دیار کرنا چاره‌نقیسی ویلایه‌تا میسل، ئه‌و بو وان ژی راپورته‌ک پیشکیشی کومه‌لا گه‌لان کر کو تیدا چه‌ندین خال هاتنه‌ به‌حس کرن هه‌ر چه‌نده‌ هنده‌ک بیاشی وه‌سف دکه‌ن لی هه‌ر چاوابیت هیلا بروکسیل هاته‌ دانان و تیدا کودستانا مه‌ بو پشکه‌ک ژ عیراقا عهره‌بی کو چ ژیده‌رین دیروکی جوگرافی کوردستانا مه‌ دگه‌ل عیراقیدا نه‌ ئینایه‌ به‌لکی ب(بلاد الکرد واقلم الجبال) هاتیه‌ کو هه‌ر که‌سی ژ مه‌ بزقرینه‌ نه‌خشین جوگرافی بین بولدانی و جوگرافیناسین عهره‌ب و بوسلمانا دی بینین کو عه‌ردی عیراقی ژ تکریتی نابوریت. لسالا ۱۹۲۷ گازا باباگرگری دیاربو (ده‌رده‌سه‌ریه‌که‌ خوزی لجه‌ی وی ئاقه‌کا گه‌نی با چونکه‌ چاره‌نقیسی ملله‌تی من بره‌ وه‌غره‌کا نه‌ دیار؟!) و ئه‌فی چه‌ندی گیروبو‌نه‌ک ئیخسته‌ هه‌فکیشین ملله‌تی کورد ئه‌و بو (کومپانیا گازا باکور)ه‌اته‌ دامه‌زراندن و سالی‌ن چلادا گه‌له‌ک

و هوسا که‌رکوک دمنیته‌ ده‌قی بارودوخ‌ی دا و سه‌رده‌می ئه‌مه‌وی و عه‌باسی و بو به‌ی و سه‌لجوقی بارودوخ‌ی خو وه‌کی هه‌ر جهه‌کیدی بریفه‌ دبه‌ت، تا هاتنا ده‌وله‌تا تورکا عوسمانیا ئسماعیلی و دروستکرنا ئمبه‌ره‌توریه‌ته‌کا مه‌زن لقی ده‌قه‌ری که‌رکوک وه‌کی هه‌ر ده‌قه‌ره‌کا دی یا کوردستان‌ی بو لیوایه‌ک سه‌ر بویلایه‌تا میسل فه و لسالا ۱۱۰۱م‌شه‌ختی بابانیا کو میرگه‌ها وان لسلیمانی بو ده‌ست دانا سه‌ر ده‌قه‌را شه‌هره‌زوری و دژایه‌تی‌کرنه‌ وان دگه‌ل که‌رکوک‌کی و ده‌قه‌رین ده‌وروبه‌رین وان ژیده‌تر لی هات دبه‌لگه‌نامه‌ و سالنامیت عوسمانیا دا هاتیه‌ کو ئه‌و دی بزاقی که‌ن لگه‌له‌ک جه‌ا شه‌ری دنابه‌را خیلین کودا دا دروست که‌ن سه‌خمه‌راتی هاش خونبه‌ونا فی خه‌لکی ونه‌ لقینا بیروباوه‌رین نه‌ته‌وه‌می!، ئه‌ف بارودوخ‌ه‌ هوسا ما تیک شیلایی تا هاتنا شه‌ری جیهانی یی ئیک‌کی (۱۹۱۴_۱۹۱۸ز) و دروستبونا په‌یمانا (سایکس_بیکو_سازانوف) دنابه‌را فره‌نسا و بریتانیا و روسیا و پشکرنا مال و مولکیه‌تی ده‌وله‌تا عوسمانی دنابه‌را خودا لدویف په‌یمان‌ی ویلایه‌تا میسل گه‌هسته‌ فره‌نسا لی به‌ریتانیا ده‌ستی خو دانا سه‌ر بی شه‌ر ئه‌و بو کیشه‌کادی بو ملله‌تی کوردی خولیه‌ری نه‌ هازی دروست کر کو دبیژنی (کیشا ویلایه‌تا میسل) پاشی ئه‌ف ویلایه‌ته‌ بو جه‌نه‌ فه‌حه‌ویانی دنابه‌را

کورد د هه فیشکن د هندک بوآرادا بونمونه هه دوو باژیری هه ولیر وکه رکوک برهنگه کئ بازنه ی د دیروکا که فن دا هاتینه دروست کرن ئەهه ژێ بالامه بو هندک راستین دی فه دکیشیت و که لها دیاربه کړئ ئەف چهنده تمام کړیه ،رامانا وئ که رکوک وهکی هه ر جههکی خودان یه که یین زیندوین بیناکاری یه ،وئەف بیناکاریه ژ لایئ کلتوری و روشه نیبری وهزی بو کوردا دزفریته فه دقیت ئەم باش دقئ خالیدا دئاگه هداریین ،گرنگیدان به زارگه هین ئاینی وجهین کلتوری کاره کئ فهره .

ژ لایئ راگه هاندنی پیدفیه دیکومیتین مروقایه تی لسه ژ یانی وی خه لکئ ژ ئاخا وان هاتیه دهریخستن (عه ره بکرن) بهینه چیکرن و بهویری نیشا خه لکی بهینه دان و بتاییه ت خه لکئ بیانی، و لدوماهیئ که رکوک کوردستانه نه باژیری برایه تیئ یه چونکه بوچی ئسته مبولئ دوو ملیون کورد لی دژین ونه باژیری (کارده شایه تی) یه و گه له ک کورد لبه غدا دژین ته ری بوچی نه (مدینه التاخ) یه ؟.

ژیدەر:

- ۱_ گوزاد محمد احمد: کوردستانی ناوهراس ت له نیومی یه که می هه زاری دوومی پیش زاین، نامه یه کی ماسته ری بلاوکر او ، سلیمانی ، ۲۰۰۷.
- ۲_ توفیق وهبی بگ: شینوارین کامل، اعداد: رفیق صالح، سلیمانی، ۲۰۰۶.
- ۳_ عبدالرقيب يوسف: حدود كوردستان الجنوبية تاريخيا وجغرافيا، سلمانين، ۲۰۰۶.
- ۴_ جمال بابان: اصول اسماو المدن والمواقع العراقية، بغداد، ۱۹۸۹، پشکا دووین.
- ۵_ ته ا باقر: مقدمه فی تاریخ الحزازات القديمة، بغداد، ۱۹۷۲، پشکا ئیکئ.
- ۶_ محمد علی قرداغی: هویه کرکوک الاداریه و... دهرگایئ ئاراس بو کوپی و بلاوکرده وه، اربیل، ۲۰۰۴.
- ۷_ کلسومه جمیل عبدالواحد: کردستان فی عهد الساسانیین، رساله ماجستیر منشوره مقدمه الی جامعه صلاح الدین اربیل ، چاپخانه ومزاره تا په رومردئ، هه ولیر، ۲۰۰۷.
- ۸_ بریدود وین دی : لیکولینه وه کانی پیش میژوو له کوردستانی عیراق ، ومهرگیران: ئاسوس محمد مه لا قادر، چاپخانه ومزاره تی په رومرده، هه ولیر، ۲۰۰۵.
- ۹_ د. فائزه محمد عزت: الکرد فی اقلیم الجزیره وشهرزور فی صدر الاسلام ، رساله ماجستیر منشوره مقدمه الی جامعه صلاح الدین اربیل ۱۹۹۱، چاپخانه خانئ، دهوک.

ئافاکرن و شیخ حسین شیخ قادری یا نوژهنکری، ژماموستایین ئەهه تی ته کیایی (مه لا علی حکمت و شیخ حسین قره چوار ومه لا ئەحمده قهرقانی روژبه یانی) ئەهه لسه ر دهمئ دهوله تا عوسمانی بون ، دیسان ته کیایه ک یا لسه ر ریا ئەریلی هه ی دبیژنی ته کیایه شیخ باقی، دیسان ته کیایه له بانی یاسه ر به ریه تا قادری فه جهئ خو دناف رویدانین زانستی ئاینی وکومه لایه تی ل که رکوکئ کړیه وکومه کا زانایین بناف ودهنگ ژئ دهرکه فتینه ژوان (شیخ محمود المفتی و شیخ عمر زیانه ددین) هه ر دیسان ته کیایه (خادم الساده) ل ویره هه بو، مه نه قیت ئەم بچینه دناف تیروته سه لیا قان بابه تا لی که رکوک ئەو باژیره ئەهه قئ کومه کا دیندار وزانا وشاعرین کوردا ژئ دهرکه فتین وهکی شیخ رهزا تاله بانی و مه لا عه باسئ جه باری وحکمه تی کاکه ی... هتد .

ئەفا هه قالین قیان وعشق بو که رکوکئ نه ژبه ر کانزا ودا هاتی وئ یئ سروشتی یه به لکی پشکه که ژ ئاخا کوردستانی ژ لایئ شینواری وجوگرافی و کلتوری ومروقایه تی و راستیا قئ چه ندئ باهرا پتر دزانن لی ئەگه ر دانپیدانی نه که ن ره قینه ژ راستیئ ، وئەگه ر ئەم بزفرینه سه ر ژمیریت سالا ۱۹۵۷ دئ بینین کو باهرا پتر ژ خه لکئ که رکوکئ کورد بون لدویف نقیسینین نقیسه رین نافخو و بیانی ئەهه قئ فه کولین لی ئەنجام داین .

و لدوماهیئ مه دقیت بیژین کا چ بهینه کرن باشه هه ر چهنده به ری چوار سالا مه قه ستا که رکوکئ کړیه به ره ما ئەنجامدانا کاره کئ زانستی لسه ر که لها دیرینا وئ ، پیدفیه پویه کئ باش بدنه لایه نی کلتوری وشینواری لکه رکوکئ بو نمونه گه له ک جارا بزاف هاتیه کرن که لها دیرینا که رکوکئ ژناف بیه ن و تاسالن هه شتیا دا ئەهه یا به رده وامبو هه ر چه ندئ مه هاژئ بو کو به ریز نیچیرقان بارزانی دئ ۹ خانیین کلتوری لویره نوژهنکه ت براس تئ کاره کئ باش بو لکه رکوکئ بهینه ئەنجامدان ئەهه ژئ دا کلتوری کوردهواری دانیه به ر چاقین مه .

ژ لایئ بیناکاری گه له ک ژ باژیری

لقهزا داقوقئ ، و لسه رده می مه غولیا ۶۵۶مشه ختی که رکوک دکه فته سه ر ریا بازارگانیا ته بریز به غدا و لقیه گرنگیه کا تاییه ت هه بو و کومه کا مه زنا بازارگانا تیدا دبورین و وهکی خاله کا گومرکی بو ، و لسه ر دهمئ ته یمو ر وتورکمانا بهایی وئ پتر لی هات دیسان به حسئ چه ندین شه ر و پیکدادانا دهیته کرن و لسه ر دهمئ عوسمانی داقوق و بکه رکوک فه برهنگه کی هاتنه سه ر ب لیوا شه هره زور فه ، پاشی ژبه ر هیرشین بابانیا برهنگه کئ به ردهوام که رکوک بو لیوایه کا تاییه ت سه ر بویلایه تا میسل فه وداقوق هاته پشت گو هه هاقیتن کو دهاته هژمارتن گرنگترین جه سه ر بلیوا که رکوکئ فه ژبه ر جهئ وئ یئ ستراتیجی لی پشتی زیری رهش هاتیه دیتن هه می لا هاتنه پشت کوه هاقیتن بتئ ئەو باژیری ل عه سمائی وی دوکیلا باباگرکی دباریت ما .

ئەگه ر ئەم بهینه سه ر لایه نی روشه نیبری یئ کوردان لکه رکوکئ دئ بینین کو که فتترین مزگه فت لکه رکوکئ مزگه فتا (نبی دانیالی) یه و مزگه فتا (سلیمانی) دناف که لها دیرینا که رکوکئ دا، لی یا دیار کو مزگه فتا نبی دانیال ژ هه میا که فتیره و ئیکه م مزگه فته لویری هاتیه ئافاکرن برامانا مزگه فت ژ به ر گرنگیا وئ یا کارتیکرنئ کومه کا سیاسی وله شکه رزانا ژئ دهرکه فتی نه ، دیسان یا دیار کو عه لامه (عبدالرحمن روژبه یانی) ماموستایئ سه ره کیئ مزگه فتا سلیمانی بو ئەفا دکه فته دناف که لهی دا ، ژانایین بناف ودهنگین کوردا دناف که رکوکیدا (مه ولانا حمزه سورچی ومه لا محمودئ مزناوی و مه لا عبدالله قسری) و گه له کین دی مه نها دهره فت نینه بینه خواری هه ر که سئ بقیت شه ره زاتر لی بهیت بلا بچیه سه ر په رتوکا (محمد علی قهره داخی: هویه کرکوک الاداریه و...) ، دیسان کومه کا ته کیایین ئاینی سه ر به ریه تی سوفيگه رین جودا لکه رکوکئ هه نه یا ژهه میان که فتتر (ته کیایه وخاندنگه ها سه یده ئەحمده خانقاه) ئەف ته کیایه لنزیک مزگه فتا قایش یا محمد پاشاین مه سه رفئ که رکوکئ هاتیه

دادوهر/ ریښوار محمدهد :

هەر کەسێ مەترسیی بو سەر ئەولەهیا نەتەوی دروست بکەت دێ هەتا هەتایی هێتە زیندان کەرن .

دیره‌لوک: سەردار هینتوتی

ژ بوی ریڤرتن ژ وان کەسین کو بی چ مەرجهکا یاسایی ژنا دوویی دئینن یان ژێ ل دەرڤەهی دادگەهێ مەرهبینێ ئەنجام ددەن د ڤان سالیین بوری دا ژ لایێ پەرلەمانێ کوردستانی ڤه چەند یاساییین نوو هاتن دەرڤەستن و هەندەک یاسا ژێ هاتنە هەموارکرن و هەروەسا پەرلەمانی یاساییین نوو ژێ دیارکرنە بو وان کەسین بی دەستیری چەکی هەلدگرن و لدور ڤان پرسیاران دادوهر ریڤوار محمدهد حەسەن دادوهری دادگەها دیره‌لوکی بەرسقا چەند پرسیاران ددەت:

سیلاف: ژن ئینانا ژ دەرڤەهی دادگەهێ چ یاسایەک بو هاتیە دیارکرن و سزاییین وان کەسان چنە کو ژ دەرڤەهی دادگەهێ ژنا دوویی دئینن؟

دادوهری دادگەها دیره‌لوکی دبیژیت: ل سالا ۲۰۰۸ی هەموارکرن د یاسایا باری کەسی دا هاتەکرن کو ئیک ژ وان راستەکرنا ئەو بوو کو هەر کەسەکی پروسا هەڤژینی ل دەرڤەهی دادگەهێ پیک بینیت دڤیت بهیته سزادان و ب ڤی رەنگی دادوهر ریڤوار محمدهد بەردەوام دکەت و دبیژیت: (هەر کەسێ کو ل دەرڤەهی دادگەهێ ژنێ ماره بکەت دێ ب کوژمەکی پاران کو ژ ئیک ملیونان کیمتر نەبیت و ۳ ملیونان زیدەتر نەبیت هێتە سزادان و ئەڤ سزادانە ب تەنێ وان کەسان ڤه‌دگرت یین کو ژنا ئیک دئینن و بو جارا ئیک یه پروسا هەڤژینی پیک دئین، لی ئەگەر هاتوو ئەو کەسێ ل دەرڤەهی دادگەهێ ژنێ ماره‌بکەت و دیار بیت کو بو جارا دوویی یه ڤی پروسێ پیک دئینیت دێ سزایی وی گرانتر بیت و دێ ژ سزادانا پارەیی

هێتە گوهرین و دێ هێتە زیندان کەرن کو ئەو ژێ ژ ۲ سالان کیمتر نەبیت و ژ ۵ سالان پتر نەبیت).

هەر ل دوور فرە ژنیی ژێ دادوهر ریڤوار محمدهد دبیژیت: (ژ بوی فرە ژنیی ژێ چەند مەرچ هەنە و ئەگەر کەسەک ژ دادگەهێ بخوازیت کو ژنا دوویی بینیت، دڤیت ئەڤ مەرجه ل نیک هەبن کو ئەو ژێ لگورا یاسایا هەموارکریا سالا ۲۰۰۸ی بن و ئەو کەسێ دخوازیت ژنا دوویی ماره‌بکەت دڤیت راپۆرتەکا پزیشکی یا پشتراستکری ل نیک لژنا نوژداری دگەل خو دا بینیت کو ژنا وی یا ئیک نەشیت هەموو مەرچین هەڤژینی بجه بینیت، یان ژێ ئەو ژن هەلگرا نەخوشیەکی بیت کو ئەو نەخوشی بیته ئەگەر نەشیت یا پیدڤی دگەل زەلامی خودا بکەت، هەروەسا ئەگەر ژنا ئیک نەشیا زاروکان ژێ بینیت زەلامی مافی هەی کو ژنەکا دیتر بینیت). لی دادوهری دادگەها دیره‌لوکی دەتە دیارکرن کو چەند مەرجهک ژێ هەنە دڤیت ل

نیک زەلامی هەبن هەتا کو بشیت ژنا دوویی بینیت و ئەو ژێ ئەڤەنە (دڤیت لایەنێ دارایی یی زەلامی بهیته پشت راست کەرن کو بشیت دوو ژنان پی بخودان بکەت و پیدڤیه سوزنامەکی ژێ ل نیک دادنوسی دادی پربکەت کو وەکەڤی دناڤه‌را هەر دوو ژنان دا بکەت و د هەمان دەم دا دڤیت ژنا ئیک ژێ یا رازی بیت کو ژن ل سەر بهیت و دڤیت ب دەستین خو ئەو نفیسه‌کی بدەتە دادگەهێ نەک ب شیوهی دەڤوکی و ل هەمبەری دادگەهێ ژێ یا ئامادە بیت و رازی بونا خو ل سەر ڤی چەندی دیار بکەت).

سیلاف: هەر چەندە دیاردا دانە شوویی یا ب زووری تا رادەکی کیم بویه لی دڤیت بزانیین کانی سزایی وان کەسان چیه یین کو زووریی ژ کچان دکەن شووی ب کەسەکی نە ل گورا حەزا خو بکەن؟

ریڤوار محمدهد دادوهری دادگەها دیره‌لوکی دبیژیت: (ل گورا یاسایی ژماره ۱۵ یا هەموارکری ل سالا ۲۰۰۸ی، ناییت چ کەسەک ب زووری کچا خو یان خویشکا خو بدەتە شووی

**سیلاڦ: چ مهرج هه نه بوب
دهستقه ئینانا دهستیریا هه لگرتنا
چهکی و کئی ماف ههیه بی دهستیری
چهکی هه لگرتیت؟**

دادوهر ریپوار محهمه د دیئزیت: (ژ
بوی دانا دهستیریا هه لگرتنا چهکی ل
هه ریما کوردستانئ وهزیری ناڤخو ئه و
مافی هه ی کو قئ دهستیری بدهت
و ئه و مهرج ژئ ته فه نه کو دقیت
ئاکنجیئ هه ریما کوردستانئ بیت
و ژئی وی ژ ۱۸ سالیئ و به رهف
ژوور بیت و نه هاتبته حکومکرن و
چ نه خوشیه کا دهروونی یان ژئ یا
به دهنی ل نیک نه بیت، و لگور برگا
دووئی ژ پرسیارا هه وه ژئ ب ته نی
قان که سان لگورا یاسایئ ماف ههیه
بی دهستیری چهکی راکه ن کو ئه و ژئ
ته فه نه، سه روکئ هه ریما کوردستانئ،
سه روک و ئه ندامین په رله مانئ
کوردستانئ، سه روکئ جقاتا وهزیران و
وهزیرین حکومه تا هه ریما کوردستانئ،
سه روکین به که بین ئیداری (پاریزگار،
قائیم مقام، ریقه به ری ناحیئ)،
دادوهری، ئه ندامین داخا زکارین گشتی
و قه کوله رین دادی).

بکار دئینیت و ببیته ئه گه ری پیدا
کرنا مه ترسیئ ل سه ر ئه وله هیا
نه ته وی دئ سزایئ وان بی دژوارتر
بیت و دئ ب هه تا هه تایی هیته
زیندان کرن).

ههروه سا لدور راکرنا ده بانجئ ژ
لایئ هنده ک که سان قه بی دهستیری
دادوهر ریپوار محهمه د دیئزیت: (د
هه مان ماده دا و ل برگا سی دا
هاتیه هه ر که سی ده بانجئ راکه ت
بی دهستیری دئ هیته سزادان ب
کوژمه کئ پارهی کو ژ ۱۵۰ هزار
دیناران کیتر نه بیت و ژ ۳۰۰ هزاران
ژئ زیده تر نه بیت، و ئه گه ر هاتوو
بهیته زیندان کرن ژئ دئ ژ روژه کئ
قه گرت و نابیت ژ ۵ سالان زیده تر
بیت).

**سیلاڦ: گه له ک جاران د ناڤا
هه ر خرغه بونه کا جه ماوه ری یان
خوپیشاندانان دا چه ک هاتیه
هه لگرتن ژ لایئ خه لکئ سڤیل قه،
ئایا قئ یه کئ دئ چ سزایه ک بو ههیه؟**
دادوهری دادگه ها دیره لوکئ لدوور
قئ پرسیارئ دیئزیت: (ل برگا ۴ یا
یاسایا ۲۱ دا هاتیه دیار کرن کو هه ر
که سه کئ بی دهستیری و دناڤا هه ر
خرغه بونه کئ یان ژئ خوپیشاندانه کئ
دا چه کی هه لگرت دئ هیته زیندان
کرن یان ژئ دئ هیته غرامه کرن).

و ئه گه ر هاتوو که سه کی ئه ف یه که کر
یاسایئ سزایین گران دیار کرنه و ئه و
ژئ ئه گه ر هاتوو ئه و که سی زووریئ ژ
کچئ دکه ت که سه کئ نیژیکی وی بیت
واته (دهرجه ئیک) بیت سزایئ وی
ژ ۲ سالان کیتر نینه و ژ ۵ سالان
زیده تر نینه، به لئ ئه گه ر هاتوو ئه و
که سی زووریئ ژ کچئ دکه ت بو دانه
شوویا وی و که سه کئ نه هند نیژیکی
وی بیت واته (دهرجه دوو و پیه لتر)
یت سزایئ وی ژ ۳ سالین زیندان
کرنئ کیتر نابیت و ژ ۱۰ سالان
ژئ زیده تر نابیت). لئ ئه گه ر بهیته و
ئه ف جوهره زه واجه بجیته بهر ده می
دادگه هئ ل وی ده می دئ چ بریاره ک
هه بیت دادوهر دیئزیت: (دادگه ه وی
ماره برینئ دئ راوه ستینیت).

**سیلاڦ: ده مه کی زیده دیاردا راکرنا
چه کی یان ژئ فروشتنا وی هه بوو،
ئایا چ یاسایه کا تایبته ههیه بو وان
که سین کو قان کاران دکهن؟**

دادوهر ریپوار محهمه د دیئزیت:
(ژبوی هه ر جوهره چه که کی یاسایئ
چه ند خال و سزا هه نه کو ژ هه ف
د جدانه و ههروه سا یاسایئ پیناسین
تایبته ژئ بو هه ر جوهره چه که کی
دانانه کو چه کین شه ری و بین یاریا
ل ئیک دجدانه، ههروه سا ماددین
تایبته ژئ هه نه بو سزایین وان
که سین قان جوهره چه کان بکار دئین
کو ئه و ژئ ل گورا برگه یا ئیک یا
ماددئ ۲۱ دیارکریه کو هه ر که سه کئ
چه کین شه ری (حه ربی) یان به شه کئ
وان راکه ت یان قه گو هیزیت یان ژئ
بازرگانئ پی بکه ت یان ژئ ب کاری
پیشه سازیا وان رابیت دئ لگور
یاسایئ هیته سزادان و دئ هیته
زیندان کرن کو ئه فه ژئ ۵ سالان و
به رهف ژووره، ههروه سا بو بازرگانئ
پیکرنا قان چه کان ژئ یاسایه ک ههیه
کو دیئزیت: هه ر که سه کئ قان چه کان

روژنامه‌فانا ئەمەریکی . . .

سوزان میسیلاس

و پەرتوگا (کوردستان ل ژیر سیبەرا میژوی)

وصفی حسن

KURDISTAN
In the Shadow of History

SUSAN MEISELAS

کونفرانسی (سان فرانسیسکو) یی نیف
دەوله‌تی

ب راستی پەرتوگا نافبری زورا
گرنگ و بەرکەفتی یە . . پیتتی یە
هەموو نقیسکار و روشەنبیریت کورد ئەفنی
پەرتوکی بخوینن

ئو ل دیمایی زور زور سوپاس بو
خانم سوزان میسیلاس و وفاداریا وی بو
گەلی کورد و دوزا کوردی

ملیونی یا گەلی کورد ل سالا ۱۹۹۱
پاشان زفریقه و (۵) سالیٔ دیتەر ژ ی ل
دور دوزا گەلی کورد کارکر . . .

و ل ئەنجام ئەو بو ل سالا
۱۹۹۷ پەرتوگا خو (کوردستان ل ژیر
سیبەرا میژوی) ل یە ک دەم دا ل ئەمەریکا
و کەنەدا دا چاپ کر و وەشاندا . . .

پەرتوگا نافبری ب زمانی ئینگیزی
هاتیە نقیسن و ژ (۲۸۸) لاپەران ژ
قەبارئ مەزن پیک دەیت پەرتوگا نافبری
زورا گرنگە چنکو پر وینە و زانیاری
ل دور خەباتا گەلی کورد و دەهان
کەسایەتیت کورد و ژیانا روژانە یا جفاکی
یا گوندیت کوردستانی تیدا هەنە . . .
هەروەسا پشکەک ژفی پەرتوکی یا
تەرخانکریه ژبو بەحسکرنا خەباتا کومارا
کوردستان ل مهاباد و ئەگەریت شکەستا
وی

هەروەسا پشکەکا مەزن یا پەرتوکی
یا تەرخانکریه ژبو بەحسکرنا قوناغیت
خەباتا گەلی کورد ل کوردستانا عیراقی
و جی بەجیکرنا بەیانناما ۱۱ ئادارا
سالا ۱۹۷۰ کو ژ دەستکەفتیت شورەشا
ئەیلولی هەروەسا روژنامه‌فانا
ئەمەریکی دناف پەرتوکی دا (نەخشەکی
کوردستانا مەزن) بەلاقریه . . . ئەو
نەخشە ژلایی کومەلا خویبون هاتبو ئامادە
کرن ل ۳۰ ئادارا ۱۹۴۵ هاتبو هنارتن بو

پشتی کوچا ملیونی یا گەلی کورد ل
سالا ۱۹۹۱ گەلەک روژنامه‌فان و نقیسکار و
کامیرەمان ژ ئەوروپا و ئەمەریکا گەهشتە
کوردستانی ژ بو نقیسن راپورتا و ژبو
ئامادەکرنا پەرتوگان ل سەر دوزا کوردی .
ژ وان روژنامه‌فانیت بیانی بیت ل وی
قوناغی گەهشتینە کوردستانی روژن
ئەمەفانا

ئەمەریکی
(سوزان میسیلاس) بو . . دەمی ل
هافینا سالا ۱۹۹۱ ب پشنیار و هاندانا
سیاسەتمەداری کورد (ابراهیم احمد)
گەهشتی یە کوردستانا باشور و ئیکسەر
قەستا بازاری سلیمانی کری و ل
راگەهاندانا ناوەندی یا ئیکەتی نیشتمانی
کوردستان بو یە میهقان

پاشان دەست ب کاری خو کر . . . کو
ئەو ژ ی ئەرشیفکرنا وان کارەساتا بو ئەویت
دچەرخنی بیستی دا ب سەری مللەتی کورد
هاتی و ژ بو فی مەرەمی و زور گەریان
و دیف چوون کر و چەندین سەرەدان
برنە زوربەیا گوند و باژیرکیت پاریزگەها
سلیمانی و گەرمیان کوردستانا ئیرانی .

هەروەسا ژبلی وینەگرتنی ب کامیرا
فوتوگراف . . . سوزان میسیلاس چەندین
زانیاری
دور وان کارەساتا نقیسن مینا شکەستا
کومارا کوردستان ل مهاباد و کارەساتا
ئەنفال و کارەساتا هەلەبجە و کوچا

هەردوو پرتوکیت (بەرپەرەك ژ دیرۆكی و بەرمايیت فەقیی تەیرا) كەفتە بازاری

دی، چەند نێرین د راستا مه‌لایێ جزیری دا.

هەژێ گوتنی یه‌ كو ئەف هەردوو پرتووکه ژلایێ سەنتەری فەكولینیت كوردی و پاراستنا بەلگەنامان یا سەرب زانکویا دھۆکی فەب سوپاسیڤه هاتینه چاپکرن و ب فان هەردوو پرتووکان چاپکرییت نقیساکی دبنه (٩) پرتووک، دەستخوشیێ لێدکەین و دبێژینی تەبلیت تە د ژیرین بن.

بەربەندکرنا کرمانجی، تیکشیلاندا دیرۆکا توره و ئەزمانی پیشەمانی لدویف تییت، داخازیت کوردیکرنی ل دەفەرا بەهدینا، گەریانهک ل گوندی دیرەشی.

و پرتووکا دووی یا بناقی (بەرمايیت دیوانا فەقیی تەیرا) نافەرۆکا وی پیکهاتیە ژ پیشگوتنهک، تالانکرنا دیوانا فەقیی تەیرا، باژیری مکسی دیرۆک و توره‌فانی، ژینا فەقیی تەیرا ١٥٤٩-١٦٣١، جهی ژداییکبوونا فەقیی تەیرا، دیرۆکا توره‌فانیا کوردی ژ کیزان خالی دەستپێدکەت، هیشەتی د فەلسەفا فەقیی تەیرا دا، یوسف و زوله‌یخا یا فەقیی تەیرا، دیسان هەلبەستا ئەی ئاف و ئاف و هەلبەستهکا

ل فان رۆژیت بووری دوو پرتوکیت نقیساکی هیژا سعید دیرەشی بناقی (بەرپەرەك ژ دیرۆكی و بەرمايیت فەقیی تەیرا) ل بن چاپی دەرکەفتن و کەفتە بازاری.

نافەرۆکا پرتوکا ئیکی فان فەکولینان بخۆفە دگريت: (دەسپیکا پەیدا بوونا نقیسینی ددیرۆکا مروّقایەتیدا، دیرۆکا تاشاندن و هویکرنی ل کوردستانی لیتیرینهکا کورت، تورهی کوردی د سی وەرچەپادا،

وریا قهره داغی

ریښه بهری ههریمی یی نه ته وهیین هه فگرتی ل وه لاتین ئاسیا نا فه راست

- دی مستورا دیبژیت (ئه ز کورده کی ئیتالیمه)
- بان کی مون گوته من (ئه ز کوردان باش دنیا سم)
- یو ئین بیی ئه مریکا و بریتانیا نه شیت چ بکه ت

هه ولیر: عوبهید سوبحی ره شافه یی

وریا قهره داغی، ریښه بهری ههریمی یی نه ته وهیین هه فگرتی یه ل وه لاتین ئاسیا نا فه راست (کازاخستان، ئوزبکستان، تاجکستان، قیرغستان، تورکمانست). ئه فه دهما ۲۱ سالایه دگه ل یو ئینی ل ۱۴ وه لاتین جودا جودا یین جیهانی کار دکه ت و ئیکه مین کورده دنا ف یو ئینی دا ئه ف پلا مه زن هه ی، پتیریا بهرپر سین مه زنین وی ریکخراوی دنیا سیت و ۳۷ ساله دووری وه لاتی دژیت، نه وه لاتیه کی کهرکویه و یی گه شپینه ژی کو نه وه ده ف هه گه ریته سه ر کوردستانی. و وریا کو نوکه ل وه لاتی قیرغستانی یه ب ریکا تیله فونی هنده ک بوچوونین خو دیار دکه ت.

سه رده م شهری دنا ف بهرا وه لاتین نازه ریجان و ئه رمه نستانی هاتینه کو ل وی ده می گه له ک کورد ل ویری هه بوون و نوکه ره وشا وان باشه و هه موو کوردین کرمانجن و ل مال هه موو ب کرمانجی د ئاخخن، لی ژ بهرکو پتیریا وان ل روسیا هاتینه کو د بنه رتدا ل تورکیا هاتبوونه روسی له و ب کرمانجی د ئاخخن و جل و بهرگ و تیتال و ره وشت پتر روسی نه، لی جلین کوردی ژی یین فلکلوری هه نه .»

۲۰۰ هزار کورد ل ئاسیا نا فه راست

دژین

ل دووف گوتنا قهره داغی «نوکه پتری ۲۰۰ هزار کورد ل ئاسیا نا فه راست ل وان هه ر پیئچ وه لاتان دژین کو د بنه رتدا ل ئیکه تیا سو فیه تا بهری ل سه ر ده می شهری جیهانی یی دووی به لاف بووینه و هاتینه وان وه لاتان و نوکه پترین کورد ل کازاخستانی هه نه، لی ل تاجکستانی کیم کورد ماینه، کوردین دیت رژی ل

ل دوور کارئ خو یی نوکه وریا قهره داغی دیبژیت» کارئ مه هه ماهه نگیه دگه ل وان وه لاتان د واری سیاسی و ئابوری و ته ناهیی دا، ب تایبه ت د واری ته ناهیی دا، ژبه رکو نه وه وه لات په ترؤل و غازه کا مه زن تیدا هه یه و ره وانیه ئه ورؤپا دکه ن و سنوری وان وه لاتان هه قبه شه دگه ل ئه فغانستان و ۹۰ نه ته وه کو ئیک ژ وانا کوردن ل وان پیئچ وه لاتان دژین و سنورین وان نه گه له ک د روون و دیارکرینه و کیشه و ناکوکی هه نه، له و گرنگه بو یو ئینی کو ل ویری بیت».

وریا قهره داغی نوکه ئیکه مین کورده ل ناف ریکخراوا نه ته وهیین هه فگرتی کار دکه ت کو پلا وی گه هشتیه ئاستی ریښه بهری، ههروه ک دیبژیت» ب تنی عسمه ت کتانی ل سالین شیستان ژ سه دی بوری گه هشتوو پله یه کا ژ من بلندتر کو مه زنترن پله بوو کورد گه هشتی و جیگری ئه مینداری گشتی بوو، لی نه و ژ میزه مریه».

پروفایل

* ل سالا ۱۹۵۲ ل كضرى ژ داىك بوويه .

* بابى وريا (تهحمهد قهره داغى) نىك بوو ژ كه سانين ده سپىكى يين په يوه ندى ب ريزين پارتى ل ده قهرى كرى .
* ماجستىر ب نه نداد زياريا بيناسازى ل هولهندا وهرگرته .

* ل بوسنه و و باشورى نه فرىقا سريلانكا و نه فغانستانى وچه ندين وولاتين ديتر دگهل يونينى كار كرىه .
* زمانين
ننگلىزى، عهره بى، توركى، فارسى،
تايله ندى، نه لمانى، هولهندى
دزانيت .

ههردم من خو ب باليوزى كوردان زانیه و چ جاران كوردایه تیا خو ژیر نه كریه و نه دزانن نهز كوردم و كوردستانى مه و نه خزر ئیبراهیم ههردم دگوته من تو كوردستانى، لى وهك دیلوماتارهك و كوردهك سهح دكهنه من و ههموو دهمان ئالایى كوردستانى ل ژوورا منغه یا ههلاویستیه و نهو ئالا من ب دهستى

تو گه شبینی یوئین چاره یه كى ژ ده قهرین قه قه تیایی ب بینیت؟ وی گوت «وی ئین نه یا ب دهستى خویه ، لهومان روله كى مه زن نایینیت، هه كه وولاتین مه زن پشته قانبن ل وی ده می ب تنى دى یوئین بریاری خونیت و نه زیده تر، نهز و سیرجیو دی میلیو كو ئیکه م نوینه رى یوئینى بوو ل عیراقى، ل نه فغانستانى ل سالا ۲۰۰۲ دگهل ئیکدا بووین، گوته من وریا تو چ دیژى بو کیشه یا کهرکوکى؟ من گوتى «کیشه یه کا واقعیه و دقیت بهیته چاره کرن»، (پاشى دی مستورا) هات و ههمان پرسیار ل من کر و من ژى ههمان بهرسفدا و نوکه ژى جیگرى نوونه رى یوئینى ل عیراقى كو کهسه كى پولونى یه گه لهك هه قالى منه، وی ژى گوته من تو کهرکوکى، چ دیژى بو پرسا كوردى و کهرکوکى؟ من ژى ههمان بهرسفدا و گوتى «دقیت بهیته چاره کرن و ناییت بهیته پشت گوهمه هاقیتن، وی گوته من ، مانى تو دزانى چ ب دهستى من نینه»، ب دیتنا من بلا حكومه تا عیراقى و كورد چاقه رى یو ئینى نه كهن ، یو ئین بیى نه مرىكا و بریتانیا نه شیت چ بکهت، باشتین نمونه ژى نه وه كو هه تا نه مرىكا و بریتانیا پشته قانى ل دوزا كوردى نه كرى ل سالا ۱۹۹۱ ئى ، یوئین نه شیا چ بکهت و بهرى راپه رینى هه له بجه و كیمیا باران و نه نفال ب چاقى خو ددیت، لى هه ر یا بى دنگ بوو، لى وهكو کهرکوکیه ك نهز گه لهك بی گه شبینم كو دى ماده بی ۱۴۰ هیته چاره کرن و نهو ده قهر قه گهرنه سه ر هه ریم كوردستانى» .

نوکه دیتنا بهرپرستین مه زینین یوئینى ل دور نه ته وه یا كوردان چیه و ده مى نهو بهرپرس و وریا دمیینه ب تنى چ سحبه تان ل دور كوردان دكهن، نه رى یوئین دزانت وریا كورده؟ وریا قهره داغى ب كورتى بهرسفدا و گوت «من ل ۱۴ وولاتین جیهانى دگهل یوئینى كار كریه و

شانازی ب مهلا مسته فا بارزانی دكهن

سه ره دمریا وریا قهره داغى دگهل كوردین ئاسیا ناقه راست سه ره دمریه كا مرو قایه تیه و جورته ت ناكهت گه لهك به حسى كوردان دگهل وان بکهت، هه روهك دیژیت «نه بو من باشه و نه بو وانا نه م قى پرسى گه لهك دگهل نىك به حس بکهین، لى نهو دزانن نهز كوردم و مه په یوه ندىن خورت هه نه، ناقى سه رو كى كومه له یا كوردى ل ئاسیا ناقه راست بارزانى یه، من گوتى بوچى ناقى ته بارزانى یه و كى نهف ناقه دانایه سه ر ته؟ وی گوته من» ده مى نهز ژ داىك بوویم ل ئوزبه كستانى، بابى من شانازى ب مهلا مسته فایى بارزانى دكر، لهومان نهف ناقه دانا سه ر من و ده مى مهلا مسته فا ل رووبارى ئاراس دهر بازبوى ل قى وولاتى ل ده سپىكى ل وی وولاتى ئاكنجى بوو، لهورا نوکه ژى پتريا كوردان ئاگه ژ خه باتا بنه مالا بارزانى یان هه یه .»

یوئین بریارا نادهت ب تنى دخونیت

بوچوونهك هه یه كو دیژن، پتريا كیشه یین رى كخراوا نه ته وین هه قگرته مایى خو تیدا دكته، چاره سه ركرنا وى كیشى گه لهك گىرو دیت، وریا قهره داغى پاساو (هه جهت) بو قى چهندى ب قى شیوه ی ئینان و گوت «چاره كرنا ئاریشان ب دهستى یوئینى نینه، وهكو رى كخراوه كا هه مانگى كار دكته و رى كین چاره میان نیشان ددمت، لى وولاتین زله یزین دونیایى نهو بریارا ددمن، یوئین بریارا نادهت و نه داینه ژى» .

بلا كورد و حكومه تا عیراقى چاقه رى یوئینى نه بن

وریا قهره داغى ۲۱ ساله دگهل یوئینى كار دكته، ده ما مه ژى پرسى

ئەز كوردەكی ئیتالیە «، ژبەرکو ئەو ل باكوری ئیتالیا ژیاہ و ئەلمانیزمانەكی ئیتالیه و د ناڤ ئیتالیا دا كەمینەنە، لئ نیزیکی عەرەبان بوو ژ بەرکو چەندەكی ل لبنانی ژیاہ، ئاد میلکەرت نوونەرئ سكرتیری گشتی UN ل عیراقی كو تا نوکە بەردەوامە ل سەر کاری خۆ، ئەو كەسەك ئیداریە نەك سیاسی، هەر چەندە من گەلەك نیاسینا دگەلدا نینە، لئ جیگری ئاد میلکەری كەسەكی پولونیه و گەلەك حەز ژ كوردان دكەت و گەلەك پشتهقانی كوردایە».

وریا ۲۷سالە عیراق ب جە هیلائی و خودان دەهان بارەننامەیانە و ئەو دبیژیت» ب تتی جارەكی بو سەرەدانا دایكا خۆ ل بەغدا و پاشی بو دەما چەند روژان هاتیمە هەریمی ژی و تا نوکە كەسی ئەز ب فەرمی داخوازی هەریمی نە كرمە و هەكە بهیمە هەریمی حەز دكەم سەرۆكی هەریمی ب بینیم و هندەك بابەت من هەنە دگەل بارزانی بەحس بكەم بو مە كوردان گەلەك باشە و ب تاییەت ل بەغدا و بو مەسەلا هەبوونا یوئینی ل بەغدا دی پتر هەماهەنگی و هاریکاری دوزرا كودران هیته كرن».

گەشبینم بو پاشەرۆژا كیشەیا كوردان، ژبەرکو نوکە ل هەموو جیهانی خەلك ب پرسەكا سیاسی تەماشای كیشەیا كوردان دكەت، كەیف خوش دیم كو دەما بەحسا كوردان دەیتە كرن، كەس ناییژیت گوناحە دا هاریکاری وان بكەین و دەرمان و خواری بو رهوانە بكەین، لئ ب دیتنا من دقیت حكومەتا هەریمی ژی ب تتی ل سەر لایەنی ئابوری ل دەرڤەهی وەلاتی كار نەكەت، بەلكو دقیت نوونەراییەتیین حكومەتا هەریمی ل دەرڤەهی وەلاتی ساسیەن وان رابكیشن، بو نموونە دەما سالرۆژا هەلەبجە دەیت، بیرمەوریی ساخ بكەن و ئەو وەلات پەشقان بخوینن و سەرنجا وان بو خۆ رابكیشن».

باشترین نوونەرئ یوئینی ئی ل عیراقی بو كوردان کی یه؟

وریا قەرەداغی پترین بەرپرسیین مەزنین یوئینی دنیاسیت، ئەو دبیژیت» دی میلیو ئیکەم نوونەرئ ل عیراقی ل پشتی ۲۰۰۲ ئی یی باش بوو، ژبەرکو ئەو بخۆ چەپ بوو و كەفتبوو د زیندانین فرەنسادا، لئ بە داخەو هاتە كوشتن، دیمستورا ژ هەموویان باشتربوو و پتر من دنیاسی و وی هەموو دەمان دگوتە من»

خۆ رەنگ کریه و ب دیتنا ئەورۆپی و ئەمریکیان كورد فاكتەری راگرتنا تەناهیی نە ل عیراقی و پرسا كوردی بوویە پرسەكا هەریمایەتی و جیهانی».

بان کی مون وریا قەرەداغی خەلات دكەت

ل هەمبەر رۆلی وی د خزمەتا ئاشتی و ئافەدانیی دا ل وەلاتین شەر لئ پەیدا بوون، بان کی مون سكرتیری گشتی یی یوئینی وریا قەرەداغی ب خەلاتەكی جیهانی خەلات دكەت و وریا دبیژیت» من ئەو خەلات ب رەخ ئالایی كوردستانی قە ل ژوورا خۆ هەلاویستیە، پشتی رووخیا نا رژیما تالیبان ل ئەفغانستان، بان کی مون سەرەدانا ئەفغانستانی كرن، ژبەرکو من زمانی وەلاتی ئەفغانستانی دزانی و نوینەرئ یوئینی بووم ل وی وەلاتی، ئیکەم كەس ئەز چوومە پیشوازی وی و دەمی مە هەقنیاسینی كری، من گوئی» ئەز كوردی عیراقی مە»، وی گوته من» ئەز كوردان باش دنیاسم»، لئ ژبەرکو شاندی فەرمی بوو و گەلەك كەس دگەلدا بوون، نەشیام پتر بەحس كوردان بكەم، مە بەحسا پرسین مرۆقاییەتی كرن».

وریا قەرەداغی دبیژیت» ئەز یی

دلگهش سادق: بهرنامی گهنج و پاشهروژ ئیک ژ سهرکهفتیتیرین بهرنامین رادیویا دهوکه.

دهوکه: شیلان عبدالمناف

سیلافت: د ژیانئ دا مملانئ گهلهکا هه ی و گوتگوتک ژئ کارتیکرنئ ل مروشان دکهن، فان ههر دوو کان چ کارتیکرن کریه سهر ژیاننا ته یا کاری؟

ل دور فئ پرسیارئ دلگهش دیبژیت:ل ههموو جهان مملانئ یا هه ی و ژ بوی من ژئ ئاستهنگ چیبوونه لئ هندی دلگهش بزافکری ل نیک من ههستهکا پهیدا بووی کول سهر ههموو ئاستهنگان دهرباس بیم و ههموو دهما من پشتا خو دایه فان گوتنا دا کول سهر رییا خو بهرزه نهیم.

سیلافت: تو گهلهک کاران نهنجام ددهی، مه دفتیت بزانی کانی چاوانئ تو فان کاران ههموویان نهنجام ددهی؟

دلگهش: مه گهلهک دم یی هه ی کو یی قالایه و هیشتا نزانین دئ چاوان پر کهین و دئ ئەم چاوان کارئ، خو دابهش کهین لهورا دقئ ههر نها کو هیشتا ئەم گهنجین کاربکهین و دهمین قالا پر بکهین دا کو سهرکهفتئ توماربکهین و ل دور هاریکارئین خو ژئ د ژیانئ دا دیبژیت: ئەز ب خو هاریکارئ ئیکانهیی خومه ههر چهنده مالباتا من چ جارن ریگیری ل من نهکریه لئ ههموو سهرکهفتئین من بو کهد و ماندووینا من قهدهگرن.

گهنجا ههلبژارت؟ دلگهش سادق دیبژیت: چونکی گهنج گرنگترین تهخا جفاکینه و ههستیارترین تهخه د ناقا جفاکی دا ژبهه هندی من پتر خو ژ فئ تهخئ کریه خودان و مه دخواست ئەف بهرنامه بیته پهنجهرهک بو وان و مهرم ژئ ئەو بوو ب گشتی ئەم ل سهر رهوشا گهنجان راههستین و ئاریشن وان دیار بکهین و پاشان رییا چارهیی ژئ دیار بکهین و د ماوهیی بهرنامه ی دا مه چهند ریکهک بو گههشتن ب ئارمانجین خو بکارئیناینه و مه دیدار و راپورت دگهل کهسانین پسپور د بیافئین جدا جدا یین ژیانئ دا نهنجام داینه.

سیلافت: د ماوی وی بهرنامه ی دا ههوه ب تهنی گهنج دکرنه میهشان یان ههموو تهخین دیتر ژئ د ئاماده بون؟ دلگهش سادق لدور فئ پرسیارئ دیبژیت: ژ بهه کو گهنج تهخهکا پشت گوئ ئیخستینه د ناقا جفاکین روژهلاتی دا مه ژ بوی وان پهنجهرهک فهکر و مه دقیا دهلیقهکئ بدهینه وان کو ئەو ب خو بهین ئاماده بین و خو بینن و باس ژ ئاریشن خو بکهن و چارهسهریی ژئ بو وان پهیدا بکهن. چونکی ژ بلی گهنجی کهس نهشیت راستیا وی دیار بکهت و کهس وهکی وی نهشیت ل سهر رهوشا وی ب ئاخفت.

سیلافت: نهگهر چنه کو ئەف پروگرامه هنده یی بهردهوام ههر چهنده رادیویا دهوکه د ههر خولهکئ دا بهرنامین خو دگوهریت؟

دلگهش سادق دیبژیت: ئەف بهرنامه ۱۰ خولان زیدهتره یی بهردهوام و یی گوهرین چونکی لگورا وان گوتئین کو ژ لایئ ریقهبهریا رادیویئ قه دهینه گوتن ئیک ژ سهرکهفتیتیرین بهرنامین وان بهرنامی گهنج و پاشهروژه. و د ههمان دم دا من ژئ ههزهکا زورا ل سهر فئ بهرنامه ی هه ی کو پتری ۴ سالانه ب شیوهکئ خو بهخش پیشکیش دکهم چونکی چافئ پاشهروژا گهنجانه و روناھی دهرا ژیاننا وان.

دلگهش سادق ئیکه ژ گهنجین خودان شیان کو شیایه ل فان سالیئ بوری د گهلهک بیافئین کاری دا رولئ خو بینیت و بویه پهنجهرهک بو دیارکرنا رولئ گهنجان و ههروهسا شیایه د بیافئ روژنامهفانیی دا ژئ رولهکئ ههری بهرچاف بگیرت و نوکه ل کوفارا سیلافت دیته میهشان و ئەو بخو باس ژ لایه نین ژیاننا خو دکهت.

دلگهش سادق بو جارا ئیکئ ب رییا لقئ زاخو یی ئیکهتیا قوتابیین کوردستانئ چویه د ناقا جیهانا راگههاندنئ دا و شیایه بهرنامی پهیاما قوتابیان بهرههف بکهت و پاسان ل کولیژا یاسا و رامیاری یا زانکویا دهوکه دهیته وهرگرتن و پشتی کو باوهرنامی وهردگریت بو دهمهکی کارئ پاریزهریئ دکهت و دووف دا دچته د ناقا کارین ریخراوین جفاکئ سفیل و دیبژیت: ل سالان ۲۰۰۵ئ بو جارا ئیکئ من دهست دایه کاری د ناقا ریخراوین جفاکئ سفیل و تا سالان ۲۰۱۰ئ یی ل سهر فئ کاری بهردهوام بوم و ژ وان ریخراوان ژئ من کارئ دگهل ریخراوا دهنگئ پیران و نهستتوتنا دهوک بو رهوشهنبیریا گشتی و سهنتهری رهوشهنبیریئ دهوک دا کریه و نوکه د چ ریخراوهکئ دا کار ناکهم لئ نهگهر دهلیقه بهیته پیش ئەز ب ژفانم ریخراوهکئ ناقا بکهم.

ههر ل دوور بهرنامی گهنج و پاشهروژ یی کو بو دهمی چهند سالانه ل رادیویا دهوک دهیته پهخش کرن و دلگهش بخو پیشکیشکاری وینه دیبژیت: گهنج و پاشهروژ بهرنامه که ل ژیر چاقدیریئا نهستتوتنا دهوک بو رهوشهنبیریا گشتی و ههر ههفتی جارکئ ب شیوهیی زند دهیته وهشاندن و دهست پیکا من د فئ بهرنامه ی دا بو سالان ۲۰۰۷ئ قهدهگریت ههر چهنده پیشیا من ژئ ههر ههبوو لئ ههقالهکئ دیتر پیشکیش دکر.

د بهرسفا پرسیارهکا مه دا کانی بوچی وی پروگرامهکئ تایبتهت ل سهر

ریښه بهری ناهه نندا وهرزش ولاوان لدهوکی : ههر وهزیره کی هاتی نهم یین پشت گوهره هاقیتین

ل سال ۱۹۷۲ ناوه نندا وهرزش ولاوان لدهوکی هاتی هه کړن و ل ریښه هتی ۱/۴ / ۱۹۷۶ بویه ریښه بهریا ناوه نندا وهرزش ولاوان لدهوکی وهه تا سهره ه لانا بهارا ۱۹۹۱ وبشتی هنگی ریښه بهریا وهرزش ولاوان وره شه نبیری بوونه نیک هه تا سال ۱۹۹۷ وبشتی هی سالی جاره کا دی ژیک جودا بوونه هه ولسالا ۱۹۹۷ هه تا نها (عه بدوللا نه حمه د نئسلام) ریښه بهری وهرزش ولاوانه لدهوکی ,بوو گوهارا سیلا ف دبیریت :

دهوک : دندار ره شاقه ی

راستی هنده ک ژ هنده کا باشتن ژبه رکو نهو ناوه نندین که فن وهکو زاخو و دهوک پتر دهلیقه بو وان یا هه ی راهینه رین وان باشتن سهنه تر ی پاریزگه هی پتر راهینه رین نه کادیمی نه وونیزیکه کولیزا په روه ردا وهرزشی نه وپتر خزمه ت یا هه ی نه هه باشتن یین قه زایا وین قه زایا باشتن یین ناحیا بقی رنگی .

سیلا ف --- په یوه نندین هه وه دگهل یانه یین وهرزشی دچاوانه ؟

هه می یانه یین وهرزشی لسهر مه قه نه ژبوی دانا منجی و نه گهر کاره ک هه بیت دگهل وهرزه تی هه می بریکامه نه لی یانه یین وهرزشی هه می دسه ربخونه و نه هلی نه وچالاکیین خو نه نجام ددن نه فان هه ردوو لایه نا یانه یین وهرزشی لسهر مه قه نه لی وهکی دپتر نهم مایین خودکاروبارین وانا ناکه یین .

سیلا ف --- هه وه بسپورین وهرزشی هه نه ؟

به لی مه گله ک بسپورین وهرزشی یین هه یین ژوانا دهرچووین زانکوین وپله یین شاره زا (خبر) یین هه یین دبواری وهرزشی دا و مه یین هه یین □ کو ۱۵- ۲۰- ساله دبواری وهرزشی دا کار یین کری نه هه هه می لریشه بهریا مه هه نه .

بهیت نه ف پلانه یا هه ی نهم قی پلانی دی بلند که یین بو ریښه بهریا گشتی یان وهرزه تی و نه هه ژی دوو جورن چالاکیین لاوان ب پیشانگه هیین شیوه کاری و خپه تگه ها وکورو سمینارا و خولین جوراو جور هتد پیکده یین و یین چالاکیین وهرزشی ژی ژوانا ته پا بیی و ته پا دهستی مه له فانگه ه هتد بیکده یین .

سیلا ف -- تو وهکو ریښه بهری وهرزش لاوان لدهوکی چاوا ژ میلاکی خو یی رازی؟

میلاکی مه نه یی نمونه یه نمونه یی نه وه کو نهم لیدی ف داخازیت خو داخاز بکه یین لی مه نه هه نینه هنده ک دی بومه هیین قه گوهاستن یان دامه زراندن مه نه قین ژی و مه بییدقیاتی بی نینه لی بارودوخ یی بقی رنگی یه , لی تشتی باش نه وه کو وی ریکی ددنه مه نهم گریبه ستا بخو دگرین نانکو هه ر ناوه نده کی نیزیکی ۱۲ راهینه رین بسپورین جوراو جور یین گریبه ست یین هه یین ژبه ر قی چهن دی میلاکی مه یی باشه نه گهر میلاکی مه مابا ب هیثیا دامه زراندا قه د امه ل هه می جهان کیماسی هه بن .

سیلا ف -- هه یین چاوا دناوه نندین خو یین وهرزشی درازینه ؟

سیلا ف - هه ژمارا ناوه نندین لسهر ریښه بهریا وهرزش ولاوان هه لدهوکی چهن دن ؟

مه هه تا نوکه ۱۲ ناوه نندین وهرزشی یین هه یین ورازیبوونا ۵ ناوه نندین دژی بومه یا هاتی کو دی لغان جهان هیته چیکرن ژوانا ((ته ناهی - دینار تی - دهرکاری - باعه دری - نامیدی - هیوتوی ل دهوکی) کو دی سهرجه می ناوه نندین مه دی بنه ۱۸ ناوه نند .

سیلا ف -- بوچی هه تا نها هنده ک ناوه نندین وهرزش ولاوان دهوامی ناکه ن ؟

ژبه رکو مه ستافی کاری نینه وهکو هه یین دزانن دامه زراندن یین هاتینه راوه ستانندن لی نهم دچاقه رینه کو نه هه ساله بومه دهره جین وهزیفی یین لیدی بیید قیاتی مه وهندک ناوه نندا نوکه دهواما خو دکهن وهکو ناوه نندا دیره لوک و به رده رمش نه وژی ب هاریکاریا هنده ک هه فالان چهن د فهرمانبه ر هاته دامه زراندن لهه ردوو ناوه نندا لی ۵ ناوه نندین دپتر هیشتا دهوامی ناکه ن ژبه ر نه بوونا فهرمانبه را .

سیلا ف -- هه یین وهکو ریښه بهریا ناوه نندا وهرزش ولاوان لدهوکی کاری هه وه چیه ؟

نهم گارگریا ناوه نندین خو دکه یین وپلانا سالانه نهم لقیره ددانین بوسالا

که تن ژلایئ و ورزشی فه و ژلایئ
 رهوشه نگیری فه ژئ بگره ژئ گورمپانین
 و ورزشی و هولا شانوگه ریا موزیکی و
 کومپیوتهرئ هتد ههمی یئ
 ئەقان ناوهندا هه یئ لی ئەگه ر گهنجئ
 مه حهزا ئەقان کارا هه بیئ دئ شیت
 گه له ک کارین باش که تن ودمئ وی ب
 کارین باش فه دئ بوریتن .

براستی هه ر وهزیره کئ هاتی ئەم
 یئ بشت گوهقه هاقیتی وکاری وان یئ
 گریداینه ب سه روکایه تیا ئەنجومه نی
 وهزیران فه یان جهکئ دیتر فه وکاری
 ویژئ گه له که لی ژلایه نی چاقدیرین فه
 گه له کا کیمه و مه گه له ک بشت گوهئ
 خو فه دهاقیژن .

**سیلاف -- ناوهندین و ورزش و لاوان
 چه ند حهزین گهنجا دئ تیر که تن ؟**

ئەقان ناوهندا ههمی بیدقیاتین
 گهنجی تیدانه گهنج دئ شیت ههمی
 ئاره زوین خو دئ لقان ناوهندا جیبه جئ

**سیلاف - بوچی ههتا نها هین
 نه بووینه ریقه به ریا گشتی ؟**

مه چهن دین جارا یئ داخا زکری
 لی ههتا نها دیار نه بوویه و نها مه
 ۱۲ ناوهندین و ورزشی یئ ههین و ئەف
 ساله ژئ دی ۶ ناوهندین دیتر دئ
 هینه چیکرن ل ئەقان جهان ژوانا
 (ته ناهیی - دینارتئ - دهرکاری -
 باعه درئ - ئامیدیئ - هیئتوتئ ل دهوکیئ
) دئ سه رجه میئ ناوهندین مه دئ
 بنه ۱۸ ناوهند و ئەف ناوهنده بیدقی
 ب گارگیریه کا مه زنترن و ستافه کئ
 به رفره هترن و ومیزانیه کا پترن لی ئەز
 دبیژم دئ ئیک ریقه به ریه هه بیئ ئەوژی
 بناقئ ریقه به ریا رهوشه نگیری و لاوان کو
 ئەم و هکو ریقه به ریا و ورزش و لاوان دئ
 بینه ئیک دگه ل ریقه به ریا رهوشه نگیری
 و لاوان لی ههتا نها ئەفه ژئ جیبه جئ
 نه بوویه .

**سیلاف -- ریقه به ریا و ورزش و لاوان
 چاوا یئ وهزیرئ رهوشه نگیری و لاوان
 رازیه ؟**

پەیمان

روژنامەخان ئەوھە یی پەياما راستی دگەھینیت بو خزمەتا گەل و مروھایەتی

زاخو : رەفەند گۆھەرزى

پەیمان خواجە گولی ل ژیی پینچ سالیی دا وەکو زارویەکا ھوزانخان ھاتیە نیاسین کو پشتی بابی وی ژ بەندکی سیدارەدانی قورتال بووی و ژ بەر فیانا وی بو وەلاتی وی دەست دا بی نھیسینا ھوزانی و پەياما وی گەھاند ، ل وی دەمی ل پشکا زاروکا ل تەلەفزیونا دھوک (خەبات) گەلەك چالاکی نەجام دان. ل سالا ۲۰۰۲ ل سەتەلایتا کوردستان کارکریە وەکو پەيامنیر و ل رادیوا دەنگی کوردستان-زاخو وەك بیژەر و نامادەکار تا دامەزراندنا تەلەفزیونا دەلال ۲۰۰۶ وەکو بیژەر ل تی قیئ کاردکەت. لقیەرە پەیمان دبیتە میثانا گوھارا سیلاف.

ھونەرە چونکی داھینان و جوانی یاتیدا . سەرۆسیما و جل و بەرگ و شیوازی ئاخافتنی و رەفتار دگەل کامیری، دخوازم ئەف ساخلەتین ھەنئ لدەف من ھەبن شیابم سەرنجا بینەرا بکیشم .

سیلاف : داخباری ئەزمونا کیژان بیژەرا کچی ل کوردستانی ؟

پەیمان : ل فان دوماھیا کچا کورد شاشین تی فی یان ب ئەداو و سیمایی خوە یی جوان پرکریە، مەرھەبە ئەفین ئاسو و بەریز ل کەنالیئ ئاسمانی و ل تەلەفزیونا دھوکا دەیک فیان عەباس و گەلەك نمونین دی ل کەنالیئ مەیین کوردی .

سیلاف : تو سەرکەفتنا خول تیلەفزیونا دەلال دا دچدا دبینی؟

پەیمان : ھەقالی من گەلەك ھەفکار و پشتەقانی منە و مروف نەشیت ھەلسەنگاندنا خوە بکت و ھیشتا ئەز خوە سەرکەفتی نابینم .

سیلاف : کەسەك ھاتیە دژیان تەدا؟

پەیمان : خیزاندارم و دەیکا (پاوان) م .

سیلاف : پشتی پروسسسا ھاوسەرگیریئ تو چەند شیای ھاوسەنگیی چیکە ی دناقبەرا کاری خو و خیزانیئدا؟

پەیمان : دەم گەلەك گرنگە و یا گرنگتر ریکخستنا دەمی یە و سوپاس بو خودی و ھەفژین، دە یك، برا و خویشکین من کو بیی ھاریکاریا وان نەشیم ل کاری خوە بەردەوام بم .

سازیکە دی یا روژنامەقانی؟

پەیمان : ئیک ژ خالا یە بەلی نە یا سەرەکی و نمونە (ئوپرا وینفری) ، و خالیئ گرنگتر ھەنە وەکی رەوشت و رەوشەنبیری و داھینان و شیان .

سیلاف : ل کیژ بەشی تیلەفزیونی کاردکە ی؟

پەیمان : دەنگ و باس و بەرناما . سیلاف : تیلەفزیونا دەلال چاوا دبینی؟

پەیمان : دژیئ خوە یی کیمدا ل فی داویئ ب تایبەت یا مەملانی دگەل کەنالیئ خودان ئەزمون دکەت . سیلاف : ل کوردستانی کچا راگەھاندکار شیایە سەرکەفتنی دپیشەیا خو دا دبینیت؟

پەیمان : بتی بیژەرا مە شیانیئ راوہستانی ل ھەمبەر کامیری ھەنە، بیی روحیەتا پەياما کچا کورد دناقدا ھەبیت ژ ھەمی لایەکی فە، ئەفە بوچوونا منە .

سیلاف : چ گری و ئالوزی بو تە چیبووینە دکاری تەدا؟

پەیمان : ھەر کارەکی گری و ئالوزی ھەنە بەلی ب رژدبوونی مروف دشیت وان گریئا فەکەت .

سیلاف : باوهری بخو بوون چەندا گرنگە بو کچی ب تایبەت تە؟

پەیمان : باوهریا دەم و جھین دروست دا گرنگە .

سیلاف : بیژەریئ ھونەرەکی تایبەت یی ھە ی، تو چەند شیای سەرنجا بینەری بو خورابکیشی؟

پەیمان : ئەم دشین بیژین بیژەری

سیلاف : ب دیتنا تە کەسایەتیا کچا روژنامەخان د چدایە؟

پەیمان : رەوشت و ئاستی رەوشەنبیری و خوە گوهرینا بەردەوام دگەل پیشقەچووناندا .

سیلاف : جوانی مەرجه بو دەرکەفتنا بیژەرا کچ ل سەر شاشا تی قیئ یان ھەر

مەھر

قەچاخ

شاشاتىبە كادى
لېرۇكا كوردى
لەھى و ئەقرو زى
كوسپ و ئاستەنگا
ئەقېندا بايە
مەھرا بۆتەكى
دكۆمەلگەھىدا
مەزنتىرە نەساخى و
بەلايە
يا دوىرى ماقى مەوقائى و
ئول و ياسايە
لەوا دېئىم نە گەھنە ئىككى
قېنا دودلا بېئىگە وازىيەن
مەھرا ئەوايە
مەھرا بىزوردارى
بەھزار شىئەھەسە و
قەشە و مەلايا
ھەردەم زىايە.....

دھوك

۲۰۱۱/۵/۲۱

ھەقبەرکرنەک دناقبەرا گۆتەیی ئەلمانی و ئەحمەدی خانى دا

رزگار کىستەى

گۆتە:

یوهان وولف گانگ فون گۆتە ل ساللا ۱۷۴۹ ل ئەلمانيا ھاتیە سەر جیھانی و ل ساللا ۱۸۲۰ وفات کریه. ئەف ھەلبەستخان و نقیسەرە ب بابی ھەستا نەتەوھیی ل ئەلمانيا تیتە نیاسین. ل ساللا ۱۷۷۰ گۆتەى ھەلبەستخان ئەلمانی ھیردەر نیاسی، کو نەتەوھپەرستەکی ئەلمانی بوو. ھەر وی بەری گۆتەى دا فیانا شارستانی کلاسیک (یونان و رومان) . فئی فیانی وەل گۆتەى کر کو ئەو بەندەک گەریانان رابیت ب تاییەت ل روما و تەقیا ئیتالیا ژ بو پتر شارەزابوون ل سەر شارستانی کلاسیک. د ھەلبەستا خو یا (برومیسوس) دا بەحسا میتولوزیا یونانا کەفن و خوداوندین زیوس و برومیسوس دکەت.

ژ بلی ھندی کو گۆتە ب ھەلبەستخان نەتەوھپەرستی ئەلمایا تیتە نیاسین، ھەرۆسا ئەو ئیک ژ ھیرانی میکیاقللی بوو و د بەرھەمین خوە دا گەلەک پەسنا

د پارچە ھەلبەستەکا خو دا دبیژیت:

تەناھی نەما
ل ناڤ ھەمی بەنگا
تۆل کیری بی
بی ھەناسە
چووچکین دارستانی بیدەنگ

بوون

راوہستە ، گوہداری بکە !
نیزیکە تو ژى دى بیھنا خو
شەدەى

پشتی فئی کورتیی دیاردبیت کو راستە گۆتە ھەلبەستخان و روماننقیسەکی بلندە لئ ب دیتنا من ئالیی وی یی نەتەوھپەرستی، یان ھەستا نەتەوھیی ل دەف وی نە ب ئاواپەکی گەلەک بلند و بەرچاقە .

خان:

ئەحمەدی خانى ل ساللا ۱۶۵۰ ل گوندی خانى ل ھەریمای وانى ھاتیە سەر جیھانی و ل ساللا ۱۷۰۸ وفات کریه، کو گوری وی نوھا ل بازیدی یه . کەواتە ۹۹ سالان بەری گۆتەى

وی کریه . دیسان کاریگەریا جان جاک رۆسوی ژى گەلەک ل سەر وی ھەبوویە .

ژ ئالیەکی دی فە گۆتە کەفتبوو دبن کارگەریا ھەلبەستین حافظی شیرازی ژى دا . ھەرۆسا دبیژن ئەو ئیک ژ ھەژیکەرین پیغەمبەری موسلمانان محەمەدی ژى بوو .

پشتی بەرچاقکرنا فان کەس و ئالیین کاریگەر ل سەر گۆتەى، وەسا دیاردبیت، کو ئەو د ھەلوپست و دیتنن خو دا پچەک یی سەیر و ژ خەلکی دی جودا بوویە . ژ بەر کو ھەرچەندە مروّف دشیّت نیزیکاتیەکی دناقبەرا میکیاقللی و محەمەدی دا بینیت، لئ دیت شارستانی کلاسیک و حافظی شیرازی ژ فان ھەردوو د دوورین .

ھەر چەندە گۆتە ب ھەلبەستخان نەتەوھپەرست ھاتیە نیاسین، لئ ب دیتنا من ئالیی رومانسیی پتر د بەرھەمین وی دا یی دیارە .

گۆتەى رومانەک ب ناڤی (ژانین قارتەر) ی ل سەر ھەقالی خوە نقیسە، یی کو ژ ئەگەری ئەفینداریی خوە کوشتی بوو . دڤی رومانى دا وی شیوہیەکی تاییەت بکارئینایە و رومانا خوە ب شیوی ناما نقیسە، کو فئی رومانى دناڤ جیھانا ئەدەبی ئەلمانی دا گەلەک دەنگەدا و ئەو کرە ئیک ژ مەزنترین تۆرەقانی ئەلمانی .

گۆتەى ھەژ کچا قەشەیهکی دکر و جوانترین ھەلبەستا وی ژى ئەوہ یا کو ب فئی ئەفیندارا خو فەھاندی .

ئەزمام دھمەتا خودەئ دا
 کورمانج د دەولەتا دنئ دا
 ئایا ب چ وھجھى مانە مەحروم
 بیلجوملە ژ بۆچ بوونە موھکوم؟!
 لئ پاشى ئەو بخوہ تی قئ بەرسقا
 خوہ ددە و دەردئ کوردان دەرمان دکە
 و رڤیا رزگارڤئ نیشا وان ددە:
 گەر دئ ھەبوویا مە ئیتحادەک
 قئکرا بکرا مە ئینقیادەک
 ترک و عەرەب و عەجەم تەمامی
 ھەمیا ژ مە را دکر خولامی

ل قئیرئ بۆ مە دیار دبیت کو
 ھەرچەندە ئەحمەدئ خانى نئزىكى
 سەد سالا بەرى گۆتەى ژیاىە ژى،
 لئ ھىشتا ئەو ھەستا نەتەوھىى یا
 کو دناف بەرھەمئەن خانى دا گەلەک
 زیدەتر و ئاشکراترە ژ یا گۆتەى. کو
 ب دیتنا من ئەف ھەردوو ھەلبەستقانە
 دگەلئک ناھىتە ھەقبەرکرنئ ژ قئ
 ئالى قە. ژ بەر کو ئەحمەدئ خانى
 خودانئ ھەستەکا نەتەوھىى یا گەلەکا
 بەیژە کو دناف بەرھەمئەن وی ھەمیا
 دا گەلەک ب ئاشکرایى دیار دبیت.

قئجا پرسا من ئەوہ کو، گەلو باشە
 ئەم بخوہ دبىنن کانئ چەند جوداھى
 دناقبەرا قان ھەردوو ھەلبەستقانان
 دا ھەیە و ھىشتا ژى گۆتە ب بابئ
 ھەستا نەتەوھىى ل ئەلمانیا تیتە
 نياسین. ئەرئ پا ئەف خانىئ خودانئ
 قئ ھەستا نەتەوھىى یا ھندە گەرم
 دناف ھەلبەست و بەرھەمئەن وی دا،
 ئەم وی چەوا بناف بکەین؟

ژیدەر:

۱- گوتە الادیب العظیم- مى کمال الدین/

مالپەرئ المحیط

۲- یوھانفولگانگ فون گۆتە/ وىکىپیدیا

ئىنتەرنیٹ

۳- لسەر ژيانا ئەحمەدئ خانى/ مەحمود

خوجائوغلۆ/ گۆفارا مزگین/ ژمارە ۱ (پیتن
 لاتینى)

۴- ئەحمەدئ خانى/ باوکى ناسیونالزمى

کورد/ ع.و. خەندەرمش/ مالپەرئ رامیاری

خانى گەلەک ب ھەسرەتە ژ بۆ
 دەولەت و دەسلەتەکا کوردی. ئەم
 دقئ پارچە ھەلبەستئ دا باشتر خەم
 و خوزیئەن وی دبەیسین:

گەردئ ھەبوویا مە ژى خودەدائەک
 عالی کەرەمەک لەتيفە دانەک
 عیلم و ھونەر و کەمال و ئیزعان
 شیعەر و غەزەل و کیتاب و دیوان
 ئەف جنس ببال با وی مەعمول
 ئەف نەقد ببال با وی مەقبول

خانى گەلەک خەما بندەستى و
 بئدەولەتیا گەلئ خوہ دخۆت و کانئ
 چەوا ژ ئەگەرئ قئ بندەستئ زانا
 و رۆشنبیرئ گەلئ وی دبئ بەھا و
 ووندانە، دەما دبئژە:

بىناقە رھا مەلئ جزیرى

پئ حەى بکرا عەلى حەریرى

کەیفەک وە بدا فەقیئ تەیران

حەتاب ئەبەد بمایا حەیران

دەما کو خانى گەلئ خوہ بئ کورد
 دبىنە بئ دەولەت و ھونەر و ئەدەبئ
 وی پووتە پئ ناھىتە دان و دوژمن
 ھەولددەن وی ووندا بکەن و گەلەک
 جاران داگیرکەر دبئژن کو کورد
 گەلەکی نەزان و بئ شارستانىە، لوما
 خانى بەرسقا وان ددە و دبئژە من
 مەم و زین نقيسئە دا ئەز بۆ دوژمنان
 دیارکەم کە ئەم زانا و خودان ئەدەب
 و زانینن و ھۆسا بەرسقا وان ددە:

دا خەلق نەبئژن کو ئەکراد

دبئ مەعریفەتن، بئ ئەسل و
 بنیاد

ئەنواعى میللەل خودان کتیبئ

کورمانج تەنئ دبئ حسیبن

خانى گەلەک شانازیئ ب دیرووکا
 گەلئ خوہ دکە و دپرسە گەلو چما
 ئەم وەسا د دیرووکئ دا گەلەکی
 زیرەک و ژبھاتی و نوھا ئەم مانە
 بئ دەولەت:

ھاتیە سەر جیھانئ.

ئەگەر کو گۆتە ژ مالین مەزن و
 ئورستوکراتا بە و شارستانیا یونان
 و رۆمان و ب سەدان شاکارڤن
 ئەدەبى و سیاسى ل بەردەستئ وی
 بن، لئ ئەحمەدئ خانى خەلکئ
 گوندەکی ھەژارئ کوردستانا بندەستئ
 داگیرکەرڤن ئوسمانى بوویە و وی ب
 کەد و خەباتا خوہ، خوہ پئگەھاندیە و
 پەرورەدەکرىە، کو خواندن و نقيسین
 و ھزرکرنبا ب کوردی ژى بۆ وی
 قەدەغەبوو. ھەرورەکی ئەم دبىنن
 ئەو چەوا دقئ چارینا ھەلبەستئ دا
 بەحسا خوہ دکە، دەما دبئژە:

ئەز پیلەوهرم، نە گەوھەرى مە
 خوہدروستەمە ئەز، نە پەرورەرى
 مە

کورمانجەم و کوھى و کەنارى
 قان چەند خەبەرئد کوردەوارى
 دیسان ئەحمەدئ خانى خوہ
 دیاردکە کو ئەو ھەقال و پشتمەقانى
 ھەژار و رۆشنبیرایە ل دژى زۆردەستیا
 دەسلەتدار و داگیرکەرەن، دەما دبئژە:

ناموسە ل حاکم و ئەمیران

تاوان چىە شاعر و فەقیران

ھەرچەندە کو ئەحمەدئ خانى
 ھەرسئ زمانین عەرەبى، فارسى و
 ترکی باش ژى دزانین و وی دەمى
 نقيسینا ب وان زمانان ب رەواجتر
 و بۆ بەرژمەندیا کەسایەتیا نقيسەرى
 گەلەک ب مفاتر ژى بوو، لئ خانى
 رابوو بەرھەمئەن خوہ بئەن وەکی مەم
 و زین و نووبھار، تەف ب کوردی
 نقيسین، دا کو خزمەتەکا نەتەوھىى
 پئشکئشى گەل و وەلاتئ خوہ بکە.

خانى نە تەنئ بەرھەم ب کوردی
 ژ بۆ گەلئ خوہ نقيسینە، لئ وی
 ھەولدايە کو زاروکئ کوردا ژى ھىنى
 کوردی بکە پشتمى خوہ. لوما ژى ئەو
 رابوویە فەرھەنگا خوہ یا نووبھار، یا
 ب کوردی -عەرەبى نقيسئە.

ناسلى

- گەر ھەولئىرى نەبىت ئەز شوى پى ناکەم
- ئەگەر ژ ھەلکەوت زاھىرى دوىر بکەم دى فەشەلى ئىنەم
- ستايلى ئىغرائى دژاھتيا خەلکى بو من دروست کرىه

ھەولئىر: پىرس نامىدى

ناسلی وهك سترانبیژه‌كا گه‌نج و بالکیش هاتیه دناڤا جیهانا هونه‌ری دا و ب ستایلی خو و شیوازی خو خزمه‌تا هونه‌ری کوردی دکه‌ت دقی هژماری دا دبیته میه‌شان سیلاڤ و بومه به‌حسی هونه‌ری خو دکه‌ت.

ده‌ستپیکا ته بو کارین هونه‌ری بو چ
دهم دزهریت؟ پیشت‌ته ستران دگوتن؟
ناسلی : ژ به‌رکو من ل ده‌ستپیکن
گوهداریا سترانیت ماموستا هه‌لکه‌وت
زاهیری دکرن و من گه‌له‌ك جه‌ژ سترانا
کوردی کر ب تاییه‌ت ده‌نگی (میرا)ی و
ل دویف دا هاتمه لاین ماموستا هه‌لکه‌وت
زاهیری و من ده‌ست ب کارین هونه‌ری
کر.

گه‌له‌ك ستایلی ئیغراو به‌کاردینی
دناڤ سترانی دا ئایا تا نوکه نه‌قی دژایه‌تیا
جچاکی بو ته په‌یدا نه کریه؟
ناسلی : ب راستی دژایه‌تی به‌رامبه‌ری
من یا مشه‌یه، به‌لی ناییت گوھی خو
بده‌می و من باوه‌ری یا بخو هه‌یی و هه‌ر
که‌سه‌کی باوه‌ری بخو هه‌بیت دی تشته‌کی
نوی که‌ت

بوچی دیبیزی گه‌ر هه‌ولیری له تو من
شو پین ناکه‌م؟
ناسلی : ئەز خه‌لکی هه‌ولیری مه
وه‌کی (ته‌نس) من ئەڤ سترانه گوته‌یه بو
زانین تیکستا وی یا هه‌لکه‌وت زاهیری یه
و بو من دروست کر .

ب ستایله‌کی گه‌له‌ك پروفیشنال هاتیه
دناڤ هونه‌ری کوردی دا وته گه‌له‌ك سنور
به‌زاندینه ل به‌ر سینگی کچا کورد نه‌قی
چاوا وه‌سف ده‌که‌یی؟

ناسلی : ئەڤه بومن خوشحالیه ئەڤا
ته گوته‌ی و دینم سه‌رکه‌فتن بو خو،کو
شیایم فی کاری بکه‌م و ئەڤ کاری من
هه‌می فه‌دگه‌رییت بو پاشاین موزیکا
کوردی هه‌لکه‌وت زاهیری کو براستی ئەڤ
سه‌رکه‌فتنه ب وی یا بو من په‌یدا بووی.
خو رويس کرنی چ ناریشه بو ته ل
کوردستانی په‌یدا کرینه؟

ناسلی: هه‌می تشیت نوی زه‌حمه‌ت
یا تیدا و ماندووون یا تیدا، چه‌تا کو ب
مروقی را دگه‌هن و تا نوکه چ بو من
په‌یدا نه بوویه، به‌لی ره‌نگه ره‌خنه‌ییت
مه‌زن هاتبه‌ن من.

بوچونا ته ل سه‌ر ماموستا هه‌لکه‌وت
زاهیر چیه؟

ناسلی: ب راستی بی وی نه‌شیم
چ کارین هونه‌ری بکه‌م و هه‌ر تشته‌کی
ل گه‌ل هه‌لکه‌وت زاهیری بکه‌م بو من
شانازی یه .

هزر بکه کو دویر که‌فتی ژ هه‌لکه‌وت
زاهیر، هنگی دی چ ل ده‌ف ته چینییت ؟

ناسلی: نه‌شیم هزر ل سه‌ر بکه‌م
!!!!!! چونکی دی فه‌شلی ئینم و هه‌ر
که‌سه‌کی ژئ دویر بیت دی که‌فیت .

ژبه‌ر چ هه‌سته‌کی ناسلی دکه‌ته گری؟
ناسلی: ده‌می زولم ل من ده‌یته کرن،
یان ل هه‌ر که‌سه‌کی، و دیسان گه‌له‌ك

جاران ل به‌رده‌نگی (میرا)ی را من کریه
گری و گه‌له‌ك کارتیکرنی ل من دکه‌ت
ژبه‌ر چ هه‌سته‌کی ناسلی دکه‌ته که‌نی؟
ناسلی: ده‌می دینم گه‌نجه‌ك یی
که‌یف خوشه و یی سه‌رده‌که‌فیت. یان
دینم هنده‌ك هیچییت هه‌ین.

ل ده‌می خیزانا ته، ته بقی ستایلی
د کلیپا دا دبینن چاوا ته وه‌سف دکهن،
یان چ دیبیزن؟

ناسلی: ب راستی گه‌له‌ك جارا من
توره دکهن.

چ پروژیت هونه‌ری ییت نوی ل به‌ر
ده‌ستی ته‌هه‌نه؟

ناسلی: ئەلبومه‌كا سترانایه یا نوی
کو ژ ((۱۱)) تراکان پیک ده‌یت و هه‌می
کاریت وی ییت ته‌مام بووین و تی‌ک‌ا من
دوو ستران ب زارافی کرمانجی ییت گوته‌ین
و دوو ستران ژئ ب شیوی دیو دگه‌ل
هونه‌رمه‌ند میرایی

دوماهیک په‌یفا ته بو گوڤارا مه چیه؟
ناسلی: گه‌له‌ك گه‌له‌ك سوپاسیا
هه‌وه‌یین هیژا دکه‌م و سلاڤ بو هه‌می
خه‌لکی ده‌ڤه‌را به‌هدینا و هیڤیدارم ژ
نیزیک هنده‌ك کونسیرتا ل به‌هدینا ب
ئه‌نجام بگه‌هینم.

نووجەیین ھونەری

ب: پیرس ئامیدی

ساخلمیا تاتلیسەس یا
دگومانی دا

بریار بوو سترانیبێژی ناقدار ئیبراھیم تاتلیسەس پشکداریی د ئاھەنگا دابەشکرنا خەلاتی ((کرال تی ئی)) دا بکەت و ب ریکا تەلەفونی بو حەژیکەرین خو باخضیت ل ریکەفتی ((۱۸)) ی ھەیشا بووری، لئ راگەھاندنن تورکی بەلاف کرینە کو نوکە بو مەرما چارەسەرکرنی ل وەلاتی ئەلمانیا یە، بەلئ ریکەبەری کارین وی ئەف خەلاتە وەرگرت و ئاماژە دا وی چەندی کو نہ دشیان دابوو پشکداریی تیدا بکەت، ھەژیبە بێژین کو کرال تی ئی زورترین بینەر بخوفە گرتبوون ژ ئەگەری بەلاشبوونا ئی دەنگ و باسی کو تیدا بو جەماوەری خو ساخی و سەلامەتیا خو دا پشت راست کەتن و پشکداری نەکرنا وی شیا گومانی بو خەلکی و جەماوەری دروست بکەت کو بارئ

وی یئ تەندروستی نوکە بوویە جەھئ گومانی کو ل ئاستەکی باش نینە .

کازم ساھیر بالیوزی ریکخراوا
یونیسف

پشتی (۱۳) سالین قەقەتیانی ژ وەلاتی خو سترانیبێژی دەنگخوش یئ عیراقی کازم ساھیر ھاتە وەلاتی خو (عیراقی) و گەھشتە باژیری بەغدا . دکونگرەکی روژنامەفانی دا راگەھاندیە کو مەرەم ژ سەرەدانا وی دگەل ریکخراوا ((یونیسف)) ھاتیە وەک بالیوزی وی ل عیراقی ھاتە دەست نیشانکرن . ھەژیبە بێژین کو ساھیر ژ بەر بارودوخئ عیراقی یئ سیاسی و یئ ئەمنی نەشیا بەیتە وەلاتی و پشتی بورینا (۱۳) سالاً ئەقە ئیکەم جارە دەیتە عیراقی و تیشک ئیخستە سەر ھندی کو دقئ گەشتی دا شیا ئی پوستە ی ریکخراوا یونیسف وەرگریت وەک بالیوزی وی بو کاروبارین مروفایەتی .

فلمەکی سینەمایی دەرپارە
سەددام حوسینی

ھەوالگیریا فرانس پریس بەلاف دکەت کو کارین دەستپیککی بو فلمەکی پولیودی ھاتیە دەستپیکرن سەبارەت ((سەددام حوسین)) دکتاتوری بەری یئ عیراقی و دیسان

دناقا ئی فلمی دا ئەکتەری خودان شیان ((ئەکبەر خان)) دی رولی سەددامی وەرگریت . ھەژیبە بێژین کو ئەف فلمە دی ب ناغئ

From President

(To Prisoner) و دی ژلایی کومپانیەکا ھندی قە ھیتە بەرھەم ئینان و کاری وینەکرنی ژ دی ل ھەیشا سیتیمبەری ل زوربەیا وەلاتان بو ھیتەکرن ب تایبەت ل وەلاتی عیراقی . ھەژیبە بێژین کو بەری نوکە ژ چەندین فلم سەبارەت ژیانا ئی دکتاتوری ھاتیە بەرھەم ئینان لئ دەیتە پیشبینی کرن ئەقە دی سەرکەفتەکا باش ب دەست خوقە ئینیت ل چاڤ فلمین دیتەر .

نووتیرین ئەلبوما روزیبھی یا
دەیت

روزیبە سترانیبێژی گەنج بو مالپەری کورد میلودی راگەھاندیە گو نوکە مژویلی نووتیرین کارین خو بین ھونەری یە ئەوژی پیک دەیت ژ ئەلبومەکا نوی یا سترانا و دقان دەمان دا دی ھیتە بەلافکرن و بریارە روزیبە قەستا کوردستانی بکەت ژ بو وی چەندی کو دگەل ھندەک کومپانیین ھونەری ریک بکەفت بو بەلافکرن ئەوئ ئەلبوما وی یا نوی . ژلایەکی دیتە رادگەھینیت کو ل قان نیزیکان ب کلیکرن سترانا قە یئ مژویلە بو ھندەک سترانیین خو بین نوی، ئەقە و ژلایەکی دی قە بەری چەندەکی روزیبھی سترانیبێژ ل مالپەری جودا جودا و ل فیس بووکی بەلاف کربوو کو ئیدی دی دەستا ژ ھونەری ستران گوتتی بەردەت و بتی دی ب ژەنینا ئامیرین میوزیکی رابیت .

بى ھوشكەر و زيائين وان

د. ئاشتى عەبدلحەكىم

(۳-۲)

ۋەرگرتن ب رىكا دەقى يان خوينى. دەمى دەيتە بەرھەفكرن ۋەك توزەكا سىي يە يان ۋەك حەبايە كو چ بېھن نينن بەلى تاما ۋى يا تەحلە. ھەكو كودايين بو دەمىن دريژ ھاتە مەزاختن دىتە ھويى شەفكوريى (شيليبوونا بيناھىي ب شەقى) و قەبزيى و بېھن كورتىي و تىكچوونا زەقلەكان و توندى و تيژيى.

ب-بى ھوشكەرىن نيڭ چىكرى: ئەون بىن دەيتە ۋەرگرتن ژ روهكەكى و پاشى ھندەك دەستكارى تىدا دەيتەكرن. نموونە لسەر وان بى ھوشكەران ئەقېن ل خوارى نە: مورفين: ئەف كەرستە دەيتە جوداكرن ژ پويشكى خشخاشى ب رىكا پارزىنا ۋى و ۋەك توزەكا نەرمە و رەنگى ۋى دناقبەرا سىي و زەرەكى قەبى يان قەھوایی دا يە. زيائين مورفينى ئەقەنە: دلرابوونەكا ب ھىز، خوەدانەكا بوش، خورىانا پىستى، كىمبوونا برىا دلى و پەستانا خوينى. دەيتە زانين كو مورفين ژانكوژەكى ب ھىزە و خودانى مەست دكەت و دىتە ھويى ئىدمانى ھەكەر چەند جارەكا ل دويڭ ئىك بەيتە ۋەرگرتن.

كوكايين: توزەكا ۋەك شوپشەيە دەيتە جوداكرن ژ بەلگىن روهكى كوكا و دىتە ئەگەرا ھشياركرنا دەزگەھى دەماران و مەستىي و زىدە لقىنى و نەمانا شەرمى و زىدەبوونا ھىزا زەقلەكان و نەمانا ھەستكرن ب ۋەستىيانى و ترسى و دل ژ خوارنى رەشبوون. دەمى كەسەك مورفينى يان كوكايىنى ۋەردگريت ھەستەك ب دلخوشىي بو پەيدا دىت و بىبىكا چاقى ۋى فرە دىت و بېھن ھەلكىشان و خوقوتانا دلى ۋى ب لەز دكەقن و پەستانا خوينا ۋى زىدە دىت و پلەيا گەرميا لەشى ۋى بلند دىت و ئەف نىشانە ۱-۲ دەمژمىران قەدكيشن و پاشى خوشى و شادى بەرزە دىن و ھزرىن ۋى بەلاڧ دىن و دكەقېتە خەۋى. مروڧ دكارىت خو ب ساناھى ژ فېربوونا كوكايىنى قەكيشىت چونكى ئىدمانا ۋى يا دەروونى يە و نە يا لەشى يە.

كودايين: دەيتە دەرتىنان ژ خشخاشى و

بالاڧرڧانان ئەف دەرمانە ب كاردىنا داکو بەردەوام و بى ۋەستىيان كار بکەن، بەلى ب كارئىنانا وان بەردەوام

ما پىشتى ب دوماھى ھاتنا ۋى شەرى و جاپان ئىك ژ وان ۋەلاتان بوو كو ئەف دەرمانە مشە دناڧدا بەلاڧبووى و حکومەتا جاپانى ھەمى شيائين خو تەرخانكرن داکو لېەر سىنگى قى ئارىشى راۋەستىت و ھەتا رادەيەكى باش سەرکەڧتن ئىنا ل سالا ۱۹۶۰ئى. ھندەك ۋەرزىشان ب دزى قە ئەمفیتامىنان ب كار دىنن ژبەر زىدەبوونا بزاق و چەلەنگيان.

پارڧەكرنا بى ھوشكەران ل دويڭ كارتيكرنا وان:

۱-دەرمائين بزاقا مەژى كىم دكەن:
 ۲-ژانكوژ: ۋەك ھىروين كو ب ھىزترين

ج-بى ھوشكەرىن چىكرى:
 ئەف جورى بى ھوشكەران دەيتە چىكرن و بەرھەفكرن ل كارگەھان ژ ھندەك پىكھاتىن كىمياۋى. نموونە لسەر وان بى ھوشكەران ژى ئەقېن ل خوارى نە:

دەرمائين ھەلوەسى: ئەف دەرمانە ھەستىن مروڧى تىك ددەن و كەسايەتيا ۋى دەھژىنن و بىرھاتنا ۋى سست دكەن و ئاشوپا ۋى بەرڧرە دكەن. نموونە لسەر وان دەرمانان (LSD) و (ئەمفیتامين) ن. ئەمفیتامين ئىكەم جار ل سالا ۱۸۸۷ ئى ھاتىنە بەرھەفكرن بەلى نەھاتبوونە ب كارئىنان ل بوارى نوژدارىي ھەتا سالا ۱۹۳۰ئى. ل شەرى جىھانى بى دووى

و نه‌ندیشه‌یان دا دخه‌ندقیته، له‌وا ژی تیک ژ ته‌گهرین سهره‌کی بو ب کارئینانا بی هوشکه‌ران ره‌فینا خودانی یه ژ جیهانا وی بو جیهانه‌کا ناشویی و دره‌و. دیسان یا هاتیه زانین کو به‌رده‌وام مه‌زاختنا بی هوشکه‌ران ژلایئ که‌سه‌کی فه وی تووشی کوره‌فه‌همی و ساویلیکی دکته و ئیدی نکاریت ب کار و ئهرکین خو رابیت و شه‌هرزایی و بسپوریا خودانی ل تاخی دهن و خودان ته‌مه‌ل و تهرلان دبیت و ئیدی به‌ری وی ل چ نشتی نامینیت ژبلی بی هوشکه‌ران.

*لسهر مه‌ژی و دهماران:مه‌ژی مروفی بی پیکه‌تیه ژ بلیونین خانه‌یان کو ب شه‌ف و روژ کاردکه‌ن ب سه‌لیقه‌کا تاییه‌ت ب ریکا هنده‌ک ئیشاره‌تین که‌هرو-کیمیای و هر کومه‌کا خانه‌یان د تاییه‌تن ب کاره‌کی فه. که‌رسته‌یین بی هوشکه‌ر کارتیکنه‌کا ئیکسه‌ر لسهر وان خانه‌یان دکه‌ن و ئهرکین وان شیل و بیل دکه‌ن و فیبری وان دکه‌ن کو دته‌نجامدا خودان تووشی ئیدمانی دبیت. هه‌کو مروف تووشی ئیدمانی بوو دی بیه‌ت دیلی وان و هی‌دی هی‌دی خانه‌یین مه‌ژی پویچ و په‌لاچه دبن و مه‌ژی خودانی تیک دچیت و نکاریت وه‌ک به‌ری ب کارین خو رابیت. له‌وا ژی که‌سی مودمن بی‌را وی ل رویدانان ناهیت و بی چاف ترسیای و شه‌پرز و نه‌ئارامه و تاخشتین وی نه دئاشکرانه.

له‌شی مروفی و خیزانا و جفاکی و وه‌لاتی دا دبه‌نه خوار.

۱- زیانین ساخله‌می:

یا ئاشکرایه کو ب کارئینانا بی هوشکه‌ران کارتیکنی لسهر ده‌زگه‌هین له‌شی مروفی هه‌میان دکته و هیژ و فه‌ژهن و بزاف و چالاکیین وی لاواز دکته و هزر و بیریت وی تیک دده‌ت.

*لسهر هزرئ: ل دویت فه‌کولینین زانایان بی هوشکه‌ر زیانه‌کا مه‌زن دگه‌هین مه‌ژی خودانی و هزر و بیرین وی زیده‌باری هیژ و فه‌ژهنین وی. مروف ل ژیر کارتیکنه‌کا بی هوشکه‌ران بی سه‌وداسهر و شه‌پلی و شه‌پرز و په‌ریشان و زفیره و هه‌ستین وی د مژه‌وی نه و دناق تاریستانی دا دگه‌قزن. دیسان ئاگه‌ ژ تشتان و ژ رویدانان هه‌بوون شاش دبیت و خه‌یالین خودانی گه‌له‌ک وی دویر دبه‌ن ژ راستی و دناق دهریایا خه‌ون

ئیکه و ۵-۶ جاران ژ مورفینی ب هیژتره و گه‌له‌ک زوی به‌ری مروفی دده‌ت ئیدمانی و ناهیته ب کارئینان ژبلی حاله‌تین سئککرا ژانین دژوار ل نه‌ساختن په‌نجه‌شیری کو چ هیفی نه‌مایه بژین.

ب-ته‌ناکه‌ر و دهرمانین خه‌وی: دهرمانین خه‌وی کار و ئهرکین مه‌ژی سست دکه‌ن وه‌کی مه‌یی و هس و بیران تیک دده‌ن و شیانا مروفی بو‌هاژوتنا تومبیلی یان وه‌رزشی کیم دکه‌ن.

ژلایه‌کی دی فه ته‌ناکه‌ر مروفی ته‌نا دکه‌ن و ژانان سئک دکه‌ن و خه‌یالین خودانی فه‌دهره‌فینن هه‌رچه‌نده دبیت وی تووشی زهرکی و کولبوونا دهماران بکه‌ن. نموونه لسهر ته‌ناکه‌ران لارجاکتیل و فالیوم. ج-ئه‌و کورسته‌یین هه‌لدفرن وه‌ک ستورک (صمغ) و به‌نزین و ئه‌سیتون و غازا چه‌رخا و فاس و فلاشی پافژکرنی. ئه‌ف که‌رسته هه‌رده‌می به‌ینه هه‌لکیشان ژلایئ که‌سه‌کی فه دبه‌ن هویی سه‌رزقین و پالقه‌دانئ (استرخاو) و هه‌لوه‌سین بیناهیی و هنده‌ک جاران ئیلنجی و دلرابوون یانژی خه‌و هاتنی. گرنگترین ته‌نجامی ب کارئینانا وانمرنا دهمله‌سته ژبه‌ر راه‌وستیانا دلی یان بیهن هه‌لکیشانی.

۲- دهرمانین بزافا مه‌ژی زیده دکه‌ن: وه‌ک کوکابین و قات و نه‌مفیتامین.

زیانین بی هوشکه‌ران:

زیانین بی هوشکه‌ران بین ساخله‌می و جفاکی و ئابوری و سیاسی هند مه‌زنبووینه کو نه‌هیلانا وان یا بوویه شه‌ره‌کی دژوار و پیدفی هه‌واره‌تتی چونکی زیانین وان ژ توخیبی که‌سه‌کی و خیزانه‌کی و جفاکه‌کی دهریاز دبن و کارتیکنی لسهر ته‌فایا جفاکینجیهانی دکه‌ن، دیسان ژ توخیبی ئه‌فرو دهریاز دبن و به‌ره‌ف پاشه‌روژی فه دچن. ب راستی ب کارئینانا بی هوشکه‌ران هوقه‌کی درونده‌یه‌کیلب و په‌نجین خو دناق

نووجه یین زانستی

زهلامه کی خواست دستئی وی یی
ئاتاف هئی کهفتی بهیته برین و
ئیکی دستکار بو بهیته چاندن

زهلامه کی صربی ب ناقئی
(میلو) داخاز کر دستئی وی
یی زیاندار ب رویدانه کاهات و
چوویی بهری ۱۰ سالان بهیته برین
داکو دسته کی دستکار بو بهیته
دانان کو بکاریت تشتا پی بگریت.
نشترکاریه ک بو میلوی هاته کرن
کو دبیته دووم نشترکاری ژفی
رهنگی. نوژداره کی نه مساوی
دستئی میلوی بری پشتی کو داخاز
ژ کومپانیه کاهه لمانی هاتیه کرن
دسته کی بو وی به رهه ف بکته.
ئهف دستئی دستکار ئیشاره تان
ژ مهژی وهردگریت وهک دستئی
خورست.

بو زانین ئیکه م نشترکاری ژفی
رهنگی هاتبوو کرن بو زهلامه کی
نهمساوی ل ژئی ۲۴ سالیی و نوکه
دکاریت دهقی شویشا راکهت و
قهیتانا پیلافا خو گری دمت.

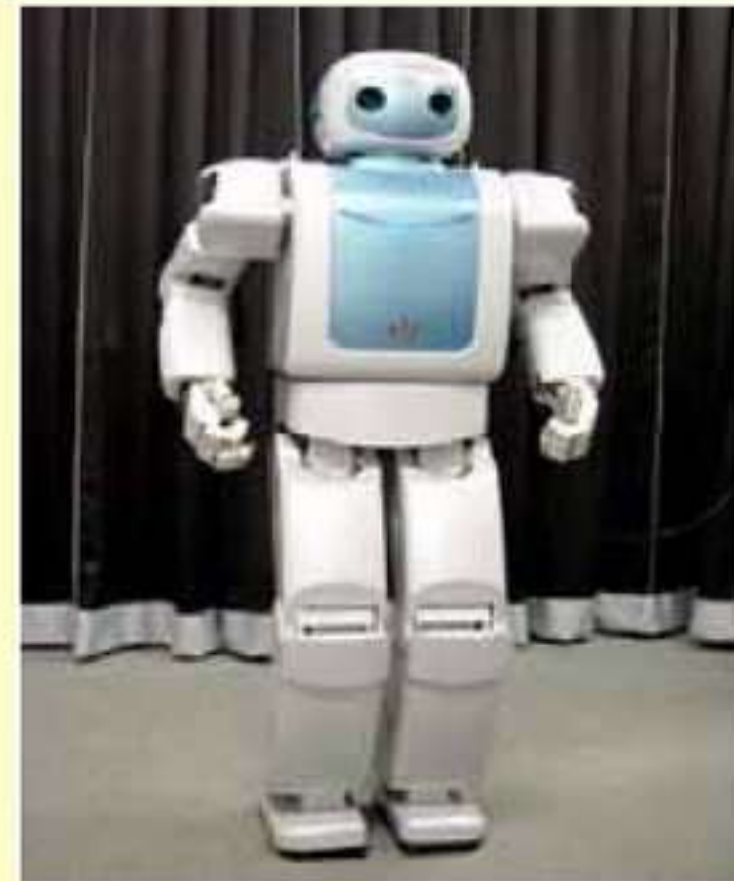
فه گوهی زیت .

پیسبوون ب نایترو جینی ئیکه تیا
ئورویا ههرسال ۳۲۰ ملیار یورویان
زیانبه خش دکهت

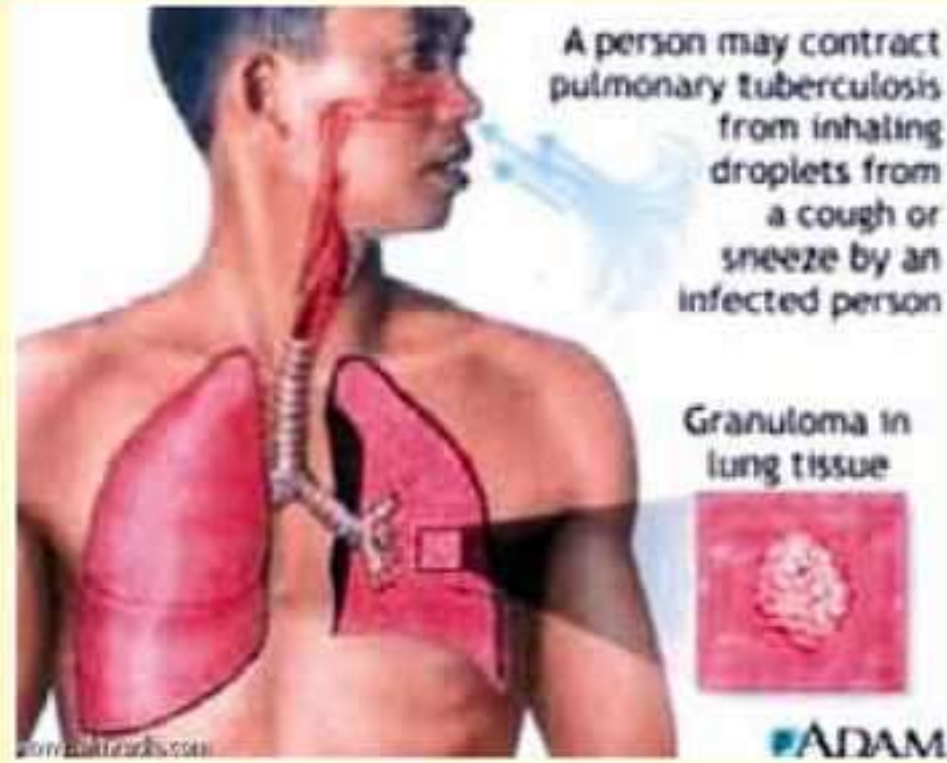
پیسبوونا ژئه گرا نایترو جینی
ئهوی ژ تومبیل و کارگه ه و
چاندگه هان دهر دکه فیت زیانه کاه
مه زنا درافی دگه هینیه ئیکه تیا
ئورویا کو ل دویف راپورته کی ۳۲۰
ملیار یورونه ههرسال.
راپورته ک کو ۲۰۰ بسپوران
به رهه فکری گه هشته ئه نجامه کی
کو نایترو جین هه وای پیس دکهت
و کهش و بای دگهوریت و ژئی
مروفی کورت دکهت و چاندگه هین
گیانداران ئه گه را سه ره کی یه ل فی
جوری پیسبوونی.

د هه مان راپورته دا هاته
ئاشکرا کرن کو ب کارئینانا زبلین
کیمیای کاره کی فهره به لی گه له ک
جوتیار ب ئاوایه کی شاش ب کار
دئین و دئه نجامدا ژینگه پیس دبیت
ب نایترو جینی. هه ژی گوتئی یه کو
چاندن یا بهرپرسه ژ هه لفرینا ۷۰٪
ژ ئوکسیدی نایترو جینی ل ئورویا و
هنده ک یاسا دی هیته دانان ژبو
کیمکرن وی ل سالا بهیته.

جوتیاره کی نه خوینده واری چینی
روبوتان چیدکته!

((وو لولو)) جوتیاره کی چینی
یه ئیک روژ نه چوویه قوتابخانی
لی ب دریزا هیا ۲۰ سالان هه زان
چیکرنا روبوتان ژ هویر و میران
هه بوو. نوکه ژئی وی گه هشتیه
۵۰ سالان و شیا دیاریا بهری کانه کاه
ته له فزیونی وهرگریت و ئه زمانئ
هه فسویین خو دانیه سه رئیک
ئه وین کو به رده وام نه کامیا وی
دکر و دگوتئ: بو ته باشتره چافیت
خو بدیه شینکاتیین خو ل شوینا
دمئ خو ب کاریت بی وج فه ب
مه زیخی!!! نوکه ((وو)) بوویه
خودان کارگه هه ک کو ۵۰ کارمهند
تیدا دبزفن ژبو به رهه فکرن
روبوتان. هه تا نوکه ((وو)) ی
پتر ژ ۵۰ روبوتان به رهه فکرن
و هه میا ژئی ناقئی وی لسه ره. بو
نموونه روبوتئ وو-۳۲ که له خئ وی
هندی یی مروفه کی یه و دهف
و لیف و چاف هه نه و دکاریت
باخضیت و بخیر هاتا خه لکی
بکته و سه نگا پتر ژ ۱۲۰ کیلویان

دهستتیشانکرن:

۱- تاقیکرنا ژیر پیستی کو به کتريا بهرپرس ژ نه ساخیی دهیته دانان ل ژیر پیستی مروقی و هه کو نهو پیست سوربوو نیشانه که بو توشبوونا مروقی هه رچه نده ئەف پشکنینه نه یا مسوگه ره.

۲- تاقیکرنا بلغه ما نه ساخی و هه کهر به کتريا بهرپرس ژ نه ساخیی دناقدا هاته دیتن دروقی ((علامه)) توشبوونی ب نه ساخیی یه.

۳- تیشکی X گه له که جاران نه ساخیی ئاشکرا دکهت.

خوپاراستن:

۱- گهورینا بای دناق ژوران و جهین ب قه ره بالغ دا.

۲- دانانا دهقا دژی ئیشا زراف.

چاره کرن:

ئیک ژ ئاریشه یین مه زن ل چاره کرنا قی نه ساخیی ئەوه کو به کتريا ئیشا زراف خو رادگریت ل هه مبه ر درمانان، لهوا ژی دقیت نه ساخی هه دار هه بیت هه کو درمانان ب کار دئینیت. کومه کا دهرمانان ب هه قرا دهیته دان بو ماوه یی ۶-۹ مه هان. پتريا نه ساخان پشتی هه سترن ب باشی و ساخیی بهردهوام نامینن لسه ر دهرمانین خو، لهوا ژی نه ساخی لئ دزقریته قه.

به کتريا پشین (سهین) نه ساخی کولدهکن و پاشی پویچ دکهن زیده باری هندهک ئەندامین دی ژ لهشی وهک په رده یین رهخ و دورین دلی، گریکین لمفاوی، ههستی، گه هین پشتی، پیستی، دهزگه هی میزی، دهزگه هی هه رسکرنی.

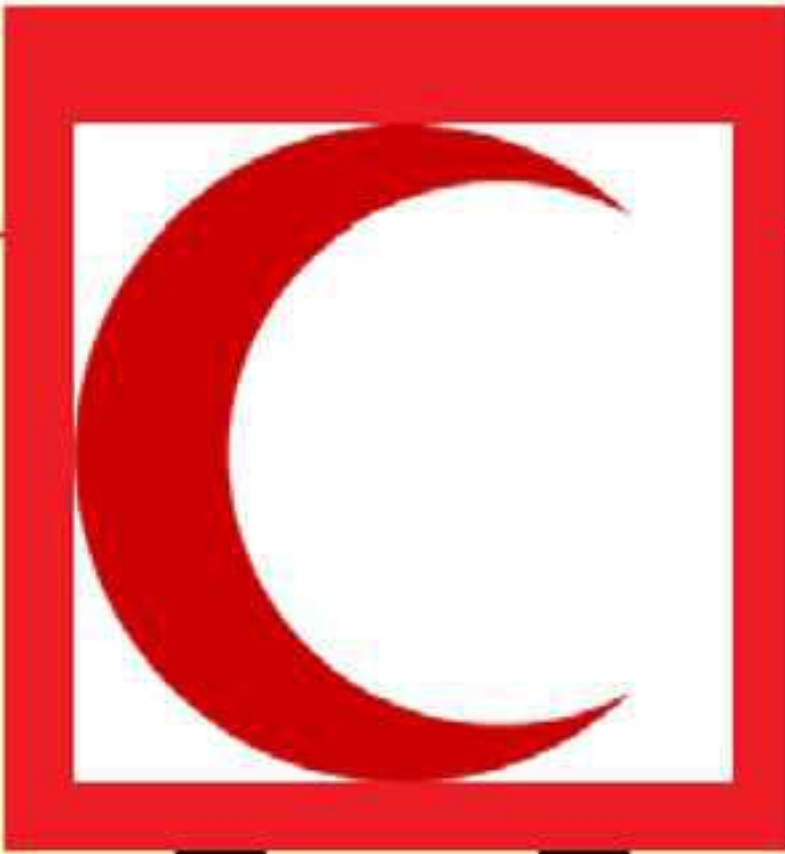
ئەف به کتريا ب ریکا بیهن هه لکیشانی یان دهستقه دانی ژ مروقه کی دچیه ئیک دی. دیسان ب ریکا قه خارنا شیرئ خاقی گیاندارین نه ساخ دهیته قه گوهاستن.

هه ژمارا نه ساخان ل جیهانی ئەقرو دگه هیته ۱۶ ملیون مروقان و پتريا وان زاروکن و ئەوه که سن یین هیزا بهرگریا لهشی وان کیم وهک نه ساخین ئیدزی.

نیشان:

نه ساخی پتريا جاران تووشی سهان دبیت، لئ دبیت به رهنگاری گولچیسکان، هه ستیان، گریکین لمفاوی، مهژی ببیت. ئەوه نیشانین لسه ر پتريا نه ساخان دیار دبن ئەقین لخوازی نه:

- ۱- کوخک دگهل بلغه مه کی ب
- ۲- ژانین سینگى
- ۳- بیهن کورتى
- ۴- دل ژخوارنئ ره شبوون
- ۵- لاوازبوون
- ۶- تا و خوهدان،
- ۷- سستی و بی هیزی.

نوژداری سیلاق

ئیشا زراف

د. ئاشتی عه بدله کیم

نه ساخیه کا قه گره ئەگه را وی نفشه کی به کتريا یه دبیزنی (چویقکین کوخی) کو چویقک راما نا وی به کتريا وهکی چویقین ئیکجار بچویکن و کوخ ژی ناقی وی زانایی ئەلمانی یه یئ ئەوه به کتريا دبیتی و نیاسی. ئەف

شاه جوانا تینسا ئهردی، دینارا سافینا

ئا / هونه فریق

یاریکههرا تینسا ئهردی (دینارا سافینا) ئیکه ژ وان یاریکههرا هه ره زیرهک و لیهاتی کو شیایی ناڤی خو وهک ستیرهکا هه ره گهش ل تهسمانی یاریا تینسا ئهردی تا ههتایی بهیلت گهش، و شیا د دمهکی کیم دا ب زیرهکیا خو جهی خو ل ناڤ دلئ هه می پشتهقانیئ تهڤی یاریی دا بکهت.

ناڤی وی یئ دروست (دینارا میگائیلو قانا سافینا)یه، ل (۱۹۸۶/۴/۲۷) ئی ل تاخی (لابوین تترین) ل باژیری (موسکو) ل وهلاتی (روسی) ژ دایک بوویه و تا نها ژی ژیا نا خو ل ویی دبورینیت.

یاریکههرا بناڤ و دهنگ (دینارا سافینا) کو دریزاهیا وی دگههیه (۱۸۸) سم و گرانیا وی دگههیه (۷۰) ئی کیلویا، دژی (۱۵) سالیی دا ئانکو ل سالا (۲۰۰۱) ئی دهست ب یاریکرنی کریه و ستیرا وی ل تهسمانی تینسا ئهردی روژ بو روژی گهشهکرو ههتا شیایی چهند جارا بیته پلهدارا ئیکئ د جیهانی دا.

ئهڤ یاریکههرا زیرهک و لیهاتی کو ب دهستی راستی یاریی دکهت یا شیایی تا نها بیته خودانا (۱۰) ناسناقین تاییهت و ههروهسا (۹) ناسناقین دن کو دگهل ههقالین خویین کچ دا ل یاریین جووت دا ب دهست فه ئینایه و ئهڤ یاریکههرا نها ل ریزا ئیکئ دهیت ل سهر ئاستی کچان د جیهانی دا.

دینارا سافینا دهه می یاریین خودا (۲۲۸) سهرکهفتن ب دهست خوفه ئیناینه و د (۱۴۲) ئی یاریاندا توشی دوراندنی بویه کو ئهڤ ئهجامه ژی بو یاریکههرا هوسا یا گهنج باشتین ئهجامه، (دینارا سافینا) نوکه ژی یا بهردهوامه د هاژوتتا گه میا خویا سهرکهفتنادا.

نه‌ندازياري ياري، دييډ بي‌کهام

يانا (مه‌نچيسته‌ر يونايډ) بونه قاره‌مانيډن ئيکه‌تيا ئينگليز.

• ل سالا (۱۹۹۹) دگه‌ل يانا (مه‌نچيسته‌ر يونايډ) بوونه قاره‌مانيډن نه‌وروپا قاره‌مانيډن خولا و هاته هه‌لبزرتن وهک ئيک ژ باشتريډن ياريکه‌ريډن وي خولي.

• ل سالا (۱۹۹۹) دببته باشتريډن ياريکه‌ر ل نه‌وروپا.

• ل ساليډن (۱۹۹۶-۱۹۹۹) ئ دگه‌ل يانا (مه‌نچيسته‌ر يونايډ) شيان ببته قاره‌مانيډن کاسا ئيکه‌تيا ئينگليز.

• ل سالا (۲۰۰۰) ئ دشيټ ريډزا دوويډ ل سه‌ر ناستيډن جيهاډن بو باشتريډن ياريکه‌ر ب ده‌ست خوفه بينيت.

• ل سالا (۲۰۰۶) ئ شيايه دگه‌ل هه‌لبزرتيډن ئينگليز بگه‌هينه خولا (۸) ئ يا کاسا جيهاډن.

يانه‌يډن نه‌ورويي کو (بيکهام) د ناف ريډزين واندا ياريډن بکه‌ت، کو ئيک ژ وان يانا (شاهانه) بو يا ئيسپاني، نه‌و بو (بيکهام) رازي بو هه‌قبه‌ستا يانا (ريال مه‌دريد) موربکه‌ت چونکي خه‌ونا وي يا زاروکينيډن بو روژه‌کي ژ روژان ب دريسيډن يانا (ريال مه‌دريد) ياريډن بکه‌ت.

و ل ريکه‌فتي (۲۰۰۳/۷/۱) ب فه‌رمي و ب هه‌قبه‌سته‌کا ناشويي په‌يوه‌ندي ب يانا (شاهانه) کر، ده‌مي (بيکهام) ي دريسيډن يانا (ريال مه‌دريد) لبه‌رکري ناف و ده‌نگيت وي ب ئيکجاري به‌لاقبو و في جاري جيهاډن هه‌مي فه‌گرت و ل ريکه‌فتي (۲۰۰۷/۷/۱۳) ديسان ب هه‌قبه‌سته‌کا ناشويي و ب بهيډ (۲۵۰) مليون دولارا به‌ره‌ف يانا (لوس ئانجلوس گالاکسي) يا نه‌مريکي چوو.

ياريکه‌ريډن بناف و ده‌نگ (بيکهام) ل وهرزي (۲۰۰۹-۲۰۱۰) ب شيوي خواست به‌ره‌ف يانا (نه‌ي سي ميلان) يا ئيتالي چوو، به‌لئ نه‌شيا جهي خو د پيکهاتيډن سه‌رکيډن في ياني دا بکه‌ت و ناستيډن وي به‌ره‌ف نزم بوونيډن دچوو، و ل دوماهيا وهرزي جاره‌کا دي (بيکهام) زفريه‌فه دناف ريډزين يانا خودا يانا (لوس ئانجلوس گالاکسي) و تا نها ژي بيډه‌دوه‌ومه دناف ريډزين في ياني دا.

بيکهام ل سالا (۲۰۱۰-۲۰۱۱) بو ده‌وله‌مه‌نترين و پرداهاتيډن ياريکه‌ر دجيهاډن دا، کو داهاتيډن وي گه‌شته (۱۵۵) مليون يوروي د ئيک سال دا.

* گرنگترين ده‌سته‌کفټين بيکهامي:

- ل سالا (۱۹۹۶) ئ که‌نالي (سکاي سپورت) بيکهام وهک جوانترين ياريکه‌ر خه‌لات دکه‌ت.
- ل سالا (۱۹۹۶-۱۹۹۷) ئ دگه‌ل يانا (مه‌نچيسته‌ر يونايډ) شياينه کاسا سوپه‌ر يا ئينگليزي بده‌ستخوفه بينن.
- ل سالا (۱۹۹۷) وهک جوانترين ياريکه‌ر ل سه‌ر ناستيډن جيهاډن ده‌يته خه‌لات کرن.
- ل سالا (۱۹۹۹) ئ دگه‌ل

ياريکه‌ريډن هبلا نافين بي هه‌لبزرتيډن (ئينگليز) و يانا (لوس ئانجلوس گالاکسي) يا نه‌مريکي (دييډ بيکهام)، ئيکه ژ وان ياريکه‌ريډن هه‌ره زيره‌ک و بناف و ده‌نگ د جيهاډن دا کو شيايي هه‌ر د ژيډن خو بي زاروکينيډن دا سه‌رنجا جيهاډن هه‌ميډن بو لايډن خو بکيشيت و بببته ئيکه‌م ويسته‌گه‌ها ياريکرتن.

نافي وي بيډروست (دييډ رويډرت جوزيف بيکهام) ۵، ل (۱۹۷۵/۵/۲) ئ ل تاخي (ليتون نستون) ل (له‌نده‌نا) پايته‌ختي (ئينگليز) ژ دايک بوويه.

ياريکه‌ريډن قه‌شه‌نگ و ليهاډي (بيکهام)، هه‌ر ژ زاروکينيډن خه‌زا ته‌پايي ل ده‌ف په‌يدا بويه ژ به‌ر هندئ ل سالا (۱۹۸۷) نافئ وي وهک ستيرا ته‌پايډن به‌رف گه‌ش بوونيډن دچيت و ده‌ما دادفانان ته‌ماشاي ياريا وي دکر بي مه‌نده‌هوش دبوون، چونکي نه‌و وهکي نه‌ندازياريه‌کي يه د ناف ياريکه‌هئ دا و نه‌ف يه‌که بو (بيکهام) ي دببته ده‌رگه‌هه‌ک بو به‌ره‌ف پيش چوون و گه‌شته‌ن ب پلين مه‌زنتر.

بيکهام بو جارا ئيکي ده‌ما چويه دناف يانه‌يه‌کا ته‌پايډن دا يانا (بريستون) يا باکووريډن وهلاتئ ئينگليز بوو و پاشان ل سالا (۱۹۹۱) به‌ره‌ف يانا (مانچيسته‌ر يونايډ) دچيت و هه‌قبه‌ستا وي تا سالا (۱۹۹۲) فه‌کيشا و ل سالا (۱۹۹۴) به‌رف ريډزين يانه‌يه‌کا (ئه‌لماني) دچيت و شيا د ناف ريډزين وي ياني دا ناسته‌کي به‌رز پيشکيش بکه‌ت و سالا (۱۹۹۵) و د ياريه‌کي دا دژي يانا (ليډز يونايډ) يا ئنگليزي (بيکهام) دشيټ سه‌رکه‌فته‌کا باش ب ده‌ستخوفه بينيت و پشتي في ياريډن (بيکهام) پتر هاته ناسکرن ژ لايډن خه‌لکي فه و ل سالا (۱۹۹۶-۱۹۹۷) ئ نه‌ف ياريکه‌ره دشيټ بببته ستونه‌کا سه‌ره‌کي ل ده‌ف راهيډنه‌ري وي سه‌رده‌مي بي هه‌لبزرتيډن ئينگليز (ئه‌لويلز) ي و دببته ئيک ژ باشتريډن ياريکه‌ريډن هه‌لبزرتيډن (ئينگليز) و ژبه‌ر به‌رزبوونا ناستيډن وي يانا (مه‌نچيسته‌ر يونايډ) نه‌چاربوو جاره‌کا دي (بيکهام) ي بزفريډنه دناف ريډزين خودا و في جاري ناستيډن وي جيهاډن ته‌پايډن هه‌مي هه‌ژانډ و پشتي هنگي بو خه‌زا گه‌له‌ک

سيلاف هه‌په‌نه‌يه هه‌سه‌ر ۲۰۱۱ گولان ۲۵

ترس و دودلى و زاروك

مستەفا عبدالرحمن ئەرەدىنى

پشكا ئىكىنى

پەرورەدە كىرن و چارەسەركىرنا
ترسا زاروكى :

۱- ئەو زاروكىن دىناف خۇشىي
وئارامىي و تەبايى و ئىك رىزىي و
رىز لىئانى دا دژىن ومەزن دىن , ئەو
زاروك ھەست ب ئارامىي وتەناھىي
دكەن وژ ھەمى گىروگرفتىن دەرونى
دویرن ودژيانا خو دا دشىن پشت
ب خو بىبەستن و دراستگو وچاڭ
نەترسن .

۲- دویركىرنا زاروكى ژ
ھەلوستىن ترسناك ومكو بەرىخودانا
فلمىن سىنەماي و تلفزیونى بىن
ترسناك وھەرورەسا دویركىرنا وان ژ
گوھدانا چىرۆك ورومان وئەفسانىن
ترسناك , چونكە ل دەمى گوتن
وبەرىخودانى زاروك دگەل وان
رویدانا تىك ھەل دبىت وپىڭھ
دەيتە گرىدان , ھەر وەسا فلم
ژى كارتىكرنەكا ئىكسەر ل سەر
دەرونى زاروكى دكەن و ئەو فلمىن
ترسناك ب شەڭ دخیالا وى دانە
ودبەنە خەونىن نەخۇش و ترسناك بو
زاروكى .

۳- نابىت ترسەكا دەستكرد
بو زاروكى بەيتە پەيدا كىرن ,
مىنا پىرەھەقىرا و دىوا و ئەجنا و
گىانەومەرىن دورندە و
ھتد .

۴- پىويستە دەيك و باب ب
شىوھكى خراب سەرەدەرىي وچاڭ
دىريا زاروكىن خو نەكەن و زاروكىن
خو ژھەمى تشتا دویر نەكەن ب

چونكە زاروك گەلەك شانازىي ب
كارىن خو دبەت وئەگەر مرؤقى
پى ل وان كاران دانا , ترس وپى
باومەرى ل جەم زاروكى دى پەيدا
دبىت , لەوما يا دورست ئەو پەسنا
وان كاران بەيتە كىرن ئەوین زاروك
ئەنجام دەمت .

۷- پىدقىيە زورى ل زاروكى
نەھىتە كىرن ژبو ئەنجام دانا كاران
ونەھىتە ترساندن ھەتا كارەكى
ژى ئەنجام بدەت وگەف وگور لى
نەھىنەكەن ئەگەر تۆقى كارى
نەكەي يان نەھىلى دى تە سزا دەم
بەلكو پىدقىيە زاروك ب باومەرىيا
خو وان كاران ئەنجام بدەت يان
بەيتىت .

۸- پىدقىيە ترسا نەدبىتى ددل
وھناقىن زاروكىدا نەھىتە پەيدا كىرن
ومكى بىژىتى ئەگەر تۆقى كارى نەكى
دى چىيە دوزمخى (جەھنەمى) ,
يان ئەگەر خەبەرا بىژى خودى
دى تە كوژىت , چونكە زاروك ھىژ
تىناگەھىت وپاشى وەسا ھزر دكەت
كو ئاين بو سزادانى بتى ھاتىە و
دى ژى ترسىت , ئانكو ترساندنا
ب زاروكىنى پەرورەدەكەنەكا شاشە
وبلا فىر بکەينە رىبازا ئەرك
ومافان ودان وستاندنا وگوھدارىي و
ویرمكىي ل دەڭ پەيدا بکەين .

۹- ھەمى باب و دايكان دقیت
زاروكىن وان گوھدارى وان بن
و ژ وان باشتىر بن وزىرەك و
سەرکەفتى تر بن وبشىن بگەھنە
ئارمانجىن خو و بو قى چەندى

تايبەتى ئەو تشتىن زاروك ھەز ژى
دكەت چونكە ب دویر كىرنا زاروكى
ژ وى ئارەزوىي دى دوودلىي و ترسى
ل جەم زاروكى پەيدا كەتن .

۵- پىويستە دەمى زاروك دكەڭىت
يان دئىشیت ئىكسەر دايك يان باب
نە بەزىتى ونە ھەلگىریت ونە نازىنىت
, بەلكو پىويستە ژ دویر قە چاڭدىريا
وى بکەت وخو تىنەگەھىنىت كوئى
كەفتى يان تۆشى ئىشانەكى بوى ,
چونكە ئەو دەمى دايك دكەتە ھەوار
و قىرى و زاروكى خو ھەلدگىریت
ودئاخىڭىت ودنازىنىت , دبىت وى
گاڭى زاروك ژ وان قىريا بترسىت
وئەڭ ترسە دى ل گەل مىنىت
و نەشىت چ كارىن دى ئەنجام
بدەت , وئەو زاروكى ب قى رەنگى
ھەتا مەزن ژى دبىت دەمى توشى
ئارىشەكى دبىت چاڭى وى دى
مىنىتە ل كەس وكارىن وى كو بەيىن
ئارىشا وى چارەسەر بکەن وئەو بخو
بزاڭى ناكەت ژبو چارەسەركىرنا وى
ئارىشى , چونكە يى فىر بوى ئىكى
خول وى كرىە خودان , لەوما
پىدقىيە دەمى زاروك دكەڭىت دايك
وباب پى بکەنە كەنى داکو زاروك
نەترسىت .

۶- نابىت ب ھىچ رەنگەكى
بەھرە وژىرى وبلیمەتيا زاروكى بەيتە
چەوساندن وژى دویركىرن ,ل شوينا
بىژىتى ئەو چ كار نىنە تە ئەنجام
داي , پىويستە ب ھەمى شىانین خو
پشتەقانىي ل وان كاران بکەن ئەوین
زاروك ئەنجام دەمت وھەژى دكەت

هندك باب هيرمشا ل زاروكين
خو دكهن ئه گهر ئه فقه نه كر دئ
سزادمت و ئه فقه ئى بو زاروكى
ديته جهه هه فركين وهندكا ئى
كهرب وكين بو جيديت و هندك
خو ته مبهل دكهن و ئه فقه ئى ديبته
ئه گهرئ هندئ كو زاروك يئ ركو
وشه رمين وترسناك و بئ باوهر بيت
ونه شيت بگه هيته ئارمانجا خو و
ههروهسا نه شيت ژ بئ باوهرى يا
خو ئارمانج ومافين خو ديارى بكهت
. وهه زاروكه كئ فيرى ترسانئ
وليدانئ ديبته ههتا مهزن ئى ديبته
هه ر دئ يئ ترسناك بيت و نه شيت
ب گه هيته چ ئارمانجين خو .

۱۰- پيوسته ل سهر دايك و
بابا ددهروني زاروكين خو بگهن و
نه كه نه قالبه كئ وهكى خو كو ديبته
گه لك كار دژيانا و اندا دشاش بن
ودگهل ژيانا زاروكئ وان نه گونجن .
زاروك ب هيمنى وهاندانئ فير
ديته وسه ردكه فته چونكه گيانئ
زاروكى يئ پره ژ داهينان و چاكيان
وجوانكاريا و چالاكيان , ژ بهر هندئ
په سن كرن و دان پيدان ب كارو
چالاكيين زاروكى ديبته ئه گهرئ
هندئ كو كه سايه تيا زاروكى ب هيز
تر لئ بيت و باستر يئ كاريگهر
بيت .

۱۱- پهروه رده كرنا زاروكى دناق
خيژانئ دا روله كئ مهزنه و خيژان
دشيت زاروكه كئ ترسناك دورست
بكهت و ترسئ د دل و دهروني ويدا
بچينيت و ههروهسا بهروفاژى قئ
ژى دشيت زاروكه كئ بوپر وچاف
نه ترس دورست بكهت , بئ گومان
ترس كه سايه تيه كا لاواز و نه خودان
بريار دروست دكهت كو ل هه مى
دهما ههست ب كيماسى يئ و بئ

هيزيئ دكهت .

۱۲- مهزن بوون و به لاف
بوونا ترسئ ل جهم مرؤقى
رئ خوش كه ره بو توشبونا
مرؤقى ب نه خو شيه كا
دهرونى و مرؤقى دگوهريت
ژ كه سه كئ سروشتى بو
كه سه كئ نه سروشتى .

راسته نوژدارین دەرروونی دینن؟

دیان جه میل

گه لهك جاران دهیته گوهین مه كو نوژدارین دەرروونی دینن یان ژى ههتا ئەو كه سین نه خوشیه كا دەرروونی ژى ههئى و بچیتته دهف نوژدارهكى ههئى دى ب چافهكئ كیم بهرئ خودهئى و دى وى ب كه سهكئ دین ل قه له م دهن چونكى دى بیژنئ تو ب خو یی دین چهوا دى چیه دهف كه سهكئ دین دا ته ساخ بكهت.

دبیت ئەف بووچونا خهلكى دهربارهئ نوژدارین دەرروونی ژبه ر دوو هوکاران بهربه لاقبوویه . هوکارئ ئیکئ بو هندی دزقریت كو ئەف نوژداره بو ماوئ چه ن دین ساله یی سه ره ده ریئ دگه ل فان جوره نه خوشان دكهت فیجا رهنگه فان کارو کر یارین كه سئ نه خوش کارتیکن کر بیته سه ر نوژدارى ل شوینا هندی كو نوژدارى ئەو چاره سه ر کر بن چونكى نه تشتهكئ ب سانه هیه تو بو ماوئ چه ن دین سالان سه ره ده ریئ دگه ل هندهك كه سان بکهئ و چ کارتیکنئ نه كه ته سه ر رهفتارین ته . لئ هوکارئ دووئ بو هندی دزقریت كو گه لهك جاران نوژدارین دەرروونی دى به حسئ هندهك بابهت و رهفتارین سهیر كه ن كو وهكى رهفتارین نه خوشانه له ورا وهكى وان دهیته هژمارتن .

هه رچه نده ئەف ههردوو بووچونه تا رادهیهكى دبئ بنیاتن و نابیت مروف بئى رهنگی ته ماشهئ نوژدارین دەرروونی بکهت چونكى ئەو خزمهتا ئەو پیشکیشی نه خوشان دکه ن گه لهك ژوئ پتره یا نوژدارین دى یشکیش

دکه ن, هه ر دیسان دقیت ژبیرنه کهین كو ئەف نوژداره خودان دلهكئ نه رم و سوزدار و ب وژدانه و روژانه تیکه لى چه ن دین ئاریشه و نه خوشیان دبیت و گه لهك جاران ئەف ئاریشه کارتیکنئ لسه ر ژيانا وى دکه ن و رهنگه دانئ دکه ته سه ر رهفتارین وى و باوهرناکه م هیه چ نوژدارهك هندی یین دەرروونی تووشی ئازارین دەرروونی ببیت چونكى ئەو ب خو روژانه یی گوهئ خو دده ته چه ن دین چیروکین بئ ئومیدی و تراژیدیایى و دلره قیا هندهك كه سان بهرامبه ر كه سین بئ گونه ه و براستی ژى ئەگه ر ئەف کاره هه مئ چ کارتیکنئ لسه ر نه که ن رامانا وئ ئەوه چ هه ست و سوز لدهف نینن و نه شیت ریکه چاره سه رى یین گونجایی بو نه خوشان ده ست نیشان بکهت .

خه موکی و کارتیکرنا وی ل سهر هیزا زایندهی

خه مدی ره مه زان نه رهدنی

۴- دوور ئیخستن ژ کاری .
 ۵- توشبوونا مروقی ب نه خوشیه کا
 ب ترس وهک په نچه شیرئ کو چ چاره
 نینه ژبلی مرنی .
 ۶- ب کارئینانا که رستین بی
 هوشکه ر .
 دمئ خه موکی مروقی دگریت ئەف
 که سه چه ز دکهت هه می گاڤا ب تتئ
 ب مینیت و تیکه لیا چ که سان نه کهت
 و خو دوور دئخیت ژ بزاقا زایندهی
 و هه ر به حس لی ناکهت و ناگه ژ
 هه قژینا خو نامینیت نه خاسمه هه که
 خودانئ خه موکی زه لام بیت و پویته ی
 ب خوارن و قه خوارن و جلکین خو
 نادمهت و سه نگا وی (وی) دهیته خواری
 و نفسنا کیم دبیت . ژ بو به رسینگرتنا
 قئ نه خوشیی ئانکو خه موکی پندقیه
 ده مژمیرین کارکرنئ بهینه ریخستن
 و مروقی بو دهمه کی باش بنقیت و
 خو ژ ئاریشان دوور بیخیت و ژ بی
 هوشکه ران و کیشا جگاران و قه خوارنا
 مهیی خو ب پاریزیت و گه شتین خو
 بو دهرقه ی مال زیده بکهت و قه ستا
 نوژدارین دهرونی بکهت هه که باری وی
 بی دهرونی بهرق باشتهر قه نه چوو .

کورت ب گریت، بهروفاژی هندئ
 چیدبیت خه موکی بو ماوه کی دریز
 ب مینیت و سه روبه ری نه ساخی تیک
 بدهت . گرنترین نه گهرین خه موکی
 ئەقه نه:
 ۱- ژ دستدانا مروقی بو که سه کی
 زیده خوشتقی و نیزیک .
 ۲- سه رنه گرتنا په یوه ندییه کا
 ئەقینئ یا دریز و ب هیز .
 ۳- دورانن دکاره کی بازرگانی دا .

ل په ی دویچونه کا زانستی کو
 ل قئ داویئ هاتیه کرن وه سا هاتیه
 سه لماندن خه موکی وهک نه خوشیه کا
 دهرونی یا دژوار ب خرابی کارتیکرنئ
 ل سهر هیزا زایندهی یا مروقی،
 نه مازه یا زه لامی دکهت . هه ر چه نده
 لاوازییا زایندهی گه لهک نه گه ر بو
 هه نه و هند یا ب ساناهی نینه مروقی
 ل سهر نه گه ری دروست هه لببیت و
 بزانیته، چیدبیت خه موکی بو ماوه کی

پشتی دایکا وی گیانئ خوه ژ دهست دایی ب کوتهکی ددهنه شوی

هه یفا دوسکی

بابه تی گریه ستا هه قزینی فه دکهت و خوه دهافیتزه دهستگری خوه و دیبژتی هیضی دکهم بهیله ئەز ب خوه بریارا شوکرنا خوه بدم، پاشی پشتی قی چهندی رۆیی ژیانئ ژبه ر ئیشانا دهستی دهستگری وی ئەو رۆندکین وهکو سرکا بارانئ دبارین هه می به لاقه دبن و دوکاندار دهستی ژیانئ دگریت و بهرسقا وی ئیشانی بو دهستگری وی دمت.

ل قیره ژیانئ ب زووری دکه نه دترومیبلئ دا و هندی خوه دهافیتزه بهختی دلوقانیا ژناما خوه و که سین دگهل هاتین بابته گریه ستی ب داوی بینن که سی گوهداری نه کرن و دوکاندارئ جلکی بویکینی دمیته د وی هزری و خه می دا و ژیانئ دبه نه مال و کراسه ک ب زووری بو دهیته کریکرن و ل رۆژا شه هیانا وی دکه نه بهر.

پاشی پشتی کو پتر ژ دوو سالا بورین و ژیان دبیته خودان زارو رۆژه کی دچیته دهف نوژداری و ژبه ر سرايا نوژداری درونته خوار و ل هیقیا نوژداری دمینیته. لئ ژیان ژبه ر دهست کورتیا خوه هه ر بیهنه کی سرايا خوه دته هه قالین خوه و ناچیته د ژرورقه. پشتی کو که سه ک دینیت ژیان یا قی کریاری دکهت و هیدی چاقین وی یی رۆندکان ب دزیقه و دبارین و زارویا وی دگهل دا یا بو پسکیتا وان زارویین ل سرايا نوژداری دکه نه

کو خودانئ دوکانا جلکین کراسین بووکا دینیت ژیان یا دلته نگیی دا دژیت و ب دیمه کی دامایی بهری خوه دته دیمئ دوکانداری و ئەو چاقین شین و پرچا زهر پری رۆندک و خه مین بی دوماهی نه و یی دیمئ وی یی دئاخضیت کو شوکرنا وی نه ی ب دلئ وی یه و ژبه ر هندی یا بزاقا دکهت و دیبژیته مال بابا خو ئەقی کراسی ب زووری نه که نه بهر من.

ل قیره ژن مام و دهستگری وی یی په ککه قتی و کیم دیتن دهستی وی دگریت و دیبژیتی ئەف کراسه یی جوانه و دی ژ به ژنا ته هیته. لئ ئەو گرتنا دهستی ژیانئ هه ست ب گریدانه کا بیی دل کر و توشی فه جنقین و فه ژمنینه کا مه زن دبیته و گیژ دبیته، پشتی ژیان هوشیار دبیته یا ل سهر کورسیکا دوکانداری و گلاسی پری ئاف یی دهستی خودانئ دوکانئ دا و ل هنداف و ب دیمئ پری رۆندک فه بهری خوه دته ژیانئ و هه می یی لئ خرغه بووین و ئەوی دلوقانیا مال باب و دایک و خویشک و برایان ژ که سی نابینیت. لهوا ژیان دیبژیت باب و دادی مرنا هه وه ژیان ل من ژی مراند و ئەقان په یقا دلئ دوکانداری پری خه م و کوفان کر و رۆندکان خوه د چاقی ژیانئ دا نه گرتن و سرک بارین. لئ کهس نه بو سینگی دلوقانیی بدهتی و ژیان بتی ریکه کی دهه لبریت و

ژ دهست دانا دایک و بابان دبیته ئەگه ر کو گه له ک جار زارو توشی ئاریشین دهورو بهردبن و دکه فن دبن گفاشتنا جفاکی و کونترولا دهورو بهران فه، ژبه رکو کچ پتر یا هه ستیاره، ژبه ر هندی کچ ژی توشی بجیه ئینانا بریارین ب ترس دبیته د قوناغین ژیی خوه دا، ژبه ر هندی ژیان ئەو کچا جوان و نازدار دژیی چارده سالی دا و بی دایک و باب ل بهر بی دلوقانیا ژنمائی و تان و چکیین وی ژیان دبره سهر، ئاها ژبه ر هندی ژیان هه ژار و بی دهسته لات ل که سه کی پتر ژ هه ژده سالان دسهر ژیی وی دا و یی په ککه قتی لئ دهیته مارکرن.

ژیان کو ده می ئەف بریارا بی ریک و ب ب زووری ل سهر هاتیه سه پاندن، هندی بزاقا دکهت خوه ژ بابته قه کیشیت نه شیا ژ بیده نگیا خوه و باراندنا رۆندکین بی گونه که سی دخوه بگه هینیت، ژبه ر هندی ژیانئ ب زووری دبه نه بازاری و ئەو جلکی ب زووری یی نیشانیی بو دکرن و هندی بزاقا دکهت بیژیت من دلینی دگهل قی که سی نینه هه می ب که نی فه دیبژتی توچ ژدلینی دزانی و تو یا بی خودانی دا ب خودان بکه قی، لهوا ژیان ل نیقا بازاری و ل ده می ئیجارکرنا کراسی بویکینی بی هوش دمینیته و زمانئ ئاخفتنی دبیته رۆندک، پاشی پشتی

بئی هوش دبیت و ئیکسه ر کهسی
 ناف نهئینایی وی ب دلوقانی دبه نه
 ژورا نوژداری قه و نهو دمینه ل
 هیضیا وی تاکو دهردهکته فیت. پاشی
 پشتی نوژدار گازی ناسیاری وی
 دکهن کهسی ناف نهئینایی دچیته
 ژوور و خوب خودانی وی دته
 ناسکر، لی ژیان ژبلی بهریخودانا
 بی گۆنه بیدهنگ دبیت و پاشی
 ناف نهئینایی ژیان دبه ته مالا خوه
 داکو رهوشا وی باشر لی بهیت،
 لی ژیان چاقین خوه قه دکته
 دوکانداری کراسی بویکینی ل
 هنداف بی رۆندکان بو دبارینیت.
 پاشی ژیان نهشیا کونترولی ل
 سهر خوه بکته ژبلی ههواره کا ب
 کوتهکی ژ جانی وی دهردهکته فیت و
 گازی دلوقانیه کا نه چاقه ری دکته
 ژبه رکو نهو دوو رۆژه هه قژینی وی
 بی په ککه فتی ژبه ر رۆدانه کا دل
 ته زین گیانی خوه ژ دهست دایه و
 نهو هیلایه بی خودان و پشتی نهو
 سته ما دوو سالا دخوار ههر دمینه
 بتی. دگهل هندی دوکاندار وی ب
 دلوقانی دانته بهر سینگ خوه ژیان
 ب گریه کا پروی تازار رادهیلت و
 پشتی کو چهند رۆژ بورین و ژیان ل
 ناف خیزانا دوکانداری و خیزانه کا
 نوی و پروی دلوقانی ب سلامه تی
 دکه فیت و زارویه کی په ککه فتی
 دبیت و ژبه رکو ژیان توشی که فتی
 ببو نهو زحمه تا نه هه یقان بری
 ده مان دم دا زاروی وی گیانی
 خوه ژ دهست دته. پاشی دوکاندار
 ژیان ل خوه ماره دکته و نهو
 سینگ دلوقانی بی خه ون پیقه
 دیتن نها دگهل نهو کچا خوه ل بهر
 ب سهر فهرازی دژین.

گری ژیان بتی یا ب هنده ک په یقین کهسه ک ب دلوقانی دهستی ژیان
 خوه نهوان رازی دکته و رۆی وی دگریت و دبیرتی ژیان نه قه دووساله
 شهرمین و دلی وی بی پروی خه م رۆندکین ته من دئیشن و نه قه
 بزاقا دکته زارویین خوه فیرو جاره کا دی من نهو رۆندک دیتنه
 خازوکی نه کته. لی ژیان نه چار قه. لی ژیان ب دیمه کی پروی
 دبیت پیکولا دکته ژ نه خوشخانئ کهر ب دهستی خوه ژی قه دکیشیت
 دهر بکه فیت و بهین فره هی ل سهر و ل سهر خوه قه بیل ناکته. پاشی
 نه خوشیا خوه بکته.
 پاشی ل دهمی ژیان قه سته بهر که فن و گریا کچا وی یا ساقا ژیان
 ئاف ته زینکا نه خوشخانئ دبیت

ئهرئ تو دزانئ

ل ريكهفتئ ۱۹۲۶/۱/۲۷ بو جارا ئيكي تيلهفزيون ژ لايئ كهسهكي ب ناقي (لوكي بيرد) فه هاتيه چيكرن.

ل ريكهفتئ ۱۹۹۲/۲/۲۷ بو جارا ئيكي كومهلا مندال پاريزين كوردستانئ هاتيه دامهزراندن.

ل ريكهفتئ ۱۹۹۲/۷/۴ ئيكه م كابيننا حكومهتا كوردستانئ دهيتته دامهزراندن كو ژ ۱۵ وهزيران پيك دهات.

قازئ محهمهد

شيرهتئ زاروكان

*زاروكئ خوشتئ نوكه وهرزئ بيهنقه دانا خواندنئ هات، نايت هوين دهست بهرداري خواندنئ بن بهلكو دقيت پتر گرنگئ پئ بدن.
*ژ بهر كو پلين گهرمئ گهلهك د بلندن د قئ وهرزئ دا زيده نهچنه بهر تيروژكين روژئ د اكو چ كارتيكرنا نهكهته سهر ساخلهميا ههوه.

ريزي و ئهفرو ديروك ب شانازئ فه بهحسا وان بكهت.
ل سپيدهميا روژا ۱۹۴۷/۳/۳۰ پيشهوا قازئ و ههقالين وي پشتئ كو ژ دوو دادگههين نه ئاسايئ دا فهرمانا سيداره دانئ بو دهردكهفئيت ل مهيدانا چارچرا ل مهابادي دهينه سيداره دان و دهما كو دخواستن چاقين قازئ بگرن وي ري ب قئ يهكي نهدا و گوت (ئهدخوازم دوماهئ چركههين ژيانا خو ب سهربلندي ل وهلاتئ خو بنيرم).

كومارا كوردستانئ ل سالا ۱۹۴۶ ب ههفكارئ دگهل بارزانئ نهمر دا ل مهابادي دامهزرنيت و پشتئ قئ يهكي ب فهرمئ ناقي وي ديته پيشهوا قازئ محهمهد. دهما كوك ومار ژئ دهيتته

ههلوهشاندن قازئ محهمهد دهما كو مالتافاهيئ ژ بارزانئ نهمر دكهت ديئريئ: ئهز دي خو فيداي گهلي خو كه م و چ جاران وهك سهركردين ئازهربايجانئ ناكهم و ناهيلم گهلي من بكهفئته د ناقا گومين خوينئ دا و ناهيلم ب هزاران كهس بهينه كوشتن.

قازئ و ههقالين خو دشين د ماوي وان ۱۱ مههين كومارا كوردستانئ دا تشتهكي گهلهكي مهزن بو گهلي كوردستانئ ل ههر چوار پارچان بكن كو بيته جهئ

قازئ محهمهد كورئ قازئ عهلي يه كورئ ميرزا قاسم قازبيه، و ل سالا ۱۹۰۰ ژ دايك بويه. و ههر د ژيئ گهنجاتيئ دا ههستا نهتهوي ل ني كوي پهيدا ديته و ديته ريئينكي قئ ريكي و ل دهستپيكي بزاقا دكهت داکو زمانين بياني فير بيت داکو بشيت خزمهتا گهلي خو پييكهت و دشيت فيري زمانين فارسي و عهرهبي و فرهنگسي و ئينگليزي بيت و تا رادهكي ژئ روسي دزانئ.

قازئ محهمهد ج ريزهكا تاييهت ددا كهسانئ، نيشتماني و ريز ژ ريكرخوا ژئ كاف دگرت لهورا سياسيئ قئ ريكرخواوي ژئ ههردهم دانوستاندن ل سهر ههر پرسهكي ب قازئ ره دكرن.

قازئ محهمهد ئهو سهركردي مهزني گهلي مهيه كو شيائ

بامه‌رنی

بامه‌رنی جهه‌کی خوش و دلره‌قینه و دکه‌قیده سهر قه‌زا ئامیدی و ل ژووریا وی چیاپی مه‌تینایه و سه‌نته‌ری ناحی ب دیراتیا ۷ کیلومه‌تران دکه‌قیده روژئاقا ئامیدی.

ل سالا ۲۰۰۰ ب بریارا حکومه‌تا کوردستانی ئەف گونده دبیته ناحیه و ژ ۲۲ گوندا پیک دهیت، و ل فی جهی حیبه‌تیا جوانیا سروشتی دیار دبیت چونکی ب دیمه‌نین خوڤه جهه‌کی گه‌له‌کی جوان و پیروزه.

بامه‌رنی د هه‌موو سه‌رده‌مان دا ناڤ و بانگیا خو هه‌بوویه و بویه جهی قه‌حه‌واندنا پیشمه‌رگین شوره‌شین کوردی د هه‌می

سه‌رده‌ماندا و نوکه ژی ل فی ناحی گه‌له‌ک جهین پیروز هه‌نه کو دهما خه‌لک قه‌ستا وی دکه‌ت دقیت سه‌ردانا وان جهان ژی بکه‌ت. هه‌ر ل که‌فتدا خه‌لکی فی ده‌قه‌ری

ب چاندنی قه‌ د مژیل بوون و نوکه ژی وان نافه‌کی خو هه‌یه د بیاقی چاندنی دا و ئەف جهه یی شیاپه ببیته هیلینا گه‌له‌ک زانا و ره‌وشه‌نبیر و هونه‌رمه‌ندان.

عاشقی به‌قی

عارف گوه‌ره‌زی

به‌قی و گازی کری و گوتی: به‌قی به‌قی به‌لقیسی دفتی بینه کنیشی دا برامیسم لمبسی به‌قی به‌رسقا زه‌لامی دا و گوتی: و ژنکا ته فیل و فنده شیژنه‌کا ل دفنا من دای خوین رژیا ژ به‌رژنا منده وهختی زه‌لامی زانیی زق‌ری مال و ژنکا خو تیر قوتا...

زه‌لامه‌ک عاشقی به‌قه‌کی دبیت و هه‌ر روژ دچیته به‌ر ده‌ری مالا وی و گازی دکه‌ت و دبیریتی: به‌قی به‌قی به‌لقیسی دفتی بینه کنیشی دا برامیسم لمبسی دهما به‌ق ژ مالا خو ده‌ردکه‌فت ئیکسه‌ر وی زه‌لامی دفنا به‌قی ماچی دکر چونکه ئەو عاشقی وی بوو، هه‌یام پیقه چوون و ژنکا وی ب وی چه‌ندی زانی کو زه‌لامی وی چه‌ز ژ به‌قی دکه‌ت، ئەو ژی چوو ده‌ری مالا به‌قی و سه‌حکری کانئ می‌ری وی چ دگوته به‌قی و چاوان دگهل دا دئاخفت، ویژی وه‌گوتی و به‌ق ژ مالا خو ده‌رکه‌فت و ژنکا زه‌لامی نه‌کره نه‌مه‌ردی و شیژنه‌ک ژ ده‌فتا به‌قی دا.

پاشان زه‌لام چوو به‌ر ده‌ری مالا

سنیله

جفاک بو هونه‌ری گه‌له‌کی هاریکاره

زریان نازاد: هیشیا منه کو روژه‌ک بهیت و ئەم ژى ب دروستی ژ راستیا هونه‌ری خو بگه‌هین

سترانبیژا سنیله زریان نازاد کو د ناڤا مالباته‌کا هونه‌رمه‌ند و هونه‌ردوست دا ژ دایک بویه ههر ژ زاروکینیئ چه‌زا گوتنا سترانی ل نیک په‌یدا دبیت و دئی یا به‌ره‌ه‌ف بیت کو پشتی خواندنی پتیریا ده‌می خو بو بیافئی هونه‌ری تهرخان بکه‌ت و ب فی ره‌نگی بو گوشا سنیله ده‌یته ئاخفتنی.

ئەز ل سال ۱۹۹۲ ل سه‌نته‌ری ناحیا دیره‌لوکی و د ناڤا مالباته‌کا هونه‌ری دا ژ دایک بومه و د ژیی ۱۲ سالیی دا من ژى وه‌ک پتیریا ئەندامین خیزانا خو ده‌ست دایه گوتنا سترانا کو هیشت ل وی ده‌می ئەز ل پولا شه‌شی بنه‌ره‌ت بوم و تا نوکه یا به‌رده‌وامم. و لدور پرسیاره‌کا مه‌ کانی ده‌رگه‌هی ئیکئی بو هاته‌ه ناڤا جیهانا هونه‌ری ل نیک زریانی کیژ بوو؟ ئەو ده‌ته دیار کرن کو ههر خیزانا وی بخویه به‌ری کو فی‌ری ههر لایه‌نه‌کی هونه‌ری بیت و پاشان گوتنا سترانی ب ده‌رگه‌هی ئیکئی ده‌ته دیارکرن وه‌ک هونه‌ر و د به‌رده‌وامیا گوتنا خودا ئەشکه‌را دکه‌ت کو ئەو چ جداهیه‌کی نائیخه‌ته د ناڤا گوتنا سترانی ئەفینی و وه‌لات پاریزی دا لی پتر یا ب خواندنا خو فه‌ه هاتیه‌ گریدان و دخوازیت ل ده‌ست پیکئی خواندنا خو بدوماهیک بینیت.

سیلاف: هیشیا ته یا سه‌ره‌کی بو کارئ هونه‌ری چیه‌؟

زریان دبیزیت: هیشیا منه کو روژه‌ک بهیت و ئەم ژى ب دروستی ژ راستیا هونه‌ری خو بگه‌هین و پتر گرنگی ژ لایه‌نی په‌یوه‌ندیدار فه‌ه بو هونه‌ری و ب تایبه‌تی هونه‌ری ل نیک سنیلان به‌یته دان.

سیلاف: پشته‌قان و هاریکارین ته کینه بو کارئ هونه‌ری و جفاک چه‌ندی هاریکاره دگه‌ل ته دا؟

زریان ل دور فی پرسیارئ ده‌ته دیارکرن کو پشته‌قانیئ ئیکئی مالباتا ویه و ب تایبه‌ت دایک و باب و پاشان چه‌زا مالباتا وان ژى بو هونه‌ری خاله‌کا دیترا پشته‌قانیئ یه بو هونه‌ری وی و لدور جفاکی ژى دبیزیت: ب راستی نزانم دئی چاوان باسئ وی چه‌ندی که‌م لی یا کو ئەز دخوازم بیژم ئەوه کو دقیت مروف ل سه‌ر ریکا خو یا هونه‌ری ب به‌رده‌وامی بچیت ل وی ده‌می دئی جفاک ژى بی هاریکار بیت و له‌ورا ئەز هه‌رده‌م دشیم بیژم کو خه‌لکه‌کی هاریکار مه‌ بی هه‌ی ل ده‌قه‌ری.

سیلاف: تو چه‌ندا به‌ره‌ه‌فی به‌رده‌وامیئ بده‌یه لایه‌نی هونه‌ری و بی راوه‌ستان؟ سنیلا خودان شیان ل دور فی پرسیارئ ب فی ره‌نگی ده‌یته ئاخفتنی و دبیزیت: ئەز ب دروستی نه‌شیم دیار بکه‌م ژ به‌ر خواندنا خو کو هیشتا ل قوناغا ناماده‌یمه لی چه‌زا من هه‌را ل سه‌ر هونه‌ری هه‌ی. و لدور پشکداریا وی د ناڤا ئاهه‌نگ و فیسته‌قالین هونه‌ری دا ئەو دبیزیت: من بو چه‌ندین جاران ل سه‌ر ئاستئ ده‌قه‌ری پشکدارى د ناڤا فیسته‌قالان دا کره‌ه و شیاینه ئەه‌نجام باش تومار بکه‌ین.

aknews

هونهرمهندی ناقدار (عبدالولا زيرين نامیدی) وهغهرا داوی کر

نامیدی - هه قال لطفی

هونهرمهندی بهرنیاسی خه لکی که لی «عبدالولا زيرين نامیدی» ل سپیده هیا ئه فرۆ ریکهفتی ۲۸/۵/۲۰۱۱ ل باژیری دهوکی ب خاتر خاستنه کا نه چاقه ریکری ل قی جیهانی بارکر .

د ری و رسمه کی ژ ههژی دا ب ناماده بوونا هژماره کا زور ژ خه لکی باژیری دهوکی و نامیدی و دمور و بهرا ل گورستانا شاخکی هاته قه شارتن ، و هه ر دیسان ئه فرۆ روژا شه مبی ریکهفتی ۲۸/۵/۲۰۱۱ ئیکه م روژا تازی یه و ل مزگه فتا مه زن یا ئازادی ل باژیری دهوکی به هیا وی هاتیه دانان .

خودی ژی رازی ل پیشیا دمه کی دگه ل خیزانا خو قه گه ریا بوون ژ وهلاتین غه ریبیا و قه ستا کوردستانی کر و دناف کهس و کارین خو ژیا نا خو یا روژانه دبه ره سه ر ، تیت زانین کو ناقی خودی ژی رازی یی دورست «عبدالولا ابراهیم ئه حمه د نامیدی» یی بهرنیاس بوو ب ناقی عبدالولا زيرين ، دیاسن خودی ژی رازی ژ دایک بوی سال ۱۹۵۶ ی بوو ل باژیری نامیدی، خودی ژی رازی هه ر ژ دهستیکی دا وی دفی بیاقی دا ل دووماهی یا سالی شستان وه ک سترانیژره کی خودان به هره و شیان هاته دناقا مهیدانا

ئه کتیف ل ریقه به ریا گشتی یا ره شه نبیری و هونه ری — دهوکی، ریقه به ریا هونه ری موزیکی هاتیه دامه زراندن و سه روکی تپا زيرين یا موزیکی بوو .

ژ خودی مه زن دخوا زین کو گیانی خودی ژی رازی ل به هه شتا خو یا به رین شاد بکه ت و سه بر و هه دارئ بده ته کهس و کارین خودی ژی رازی .

ئه م ب ناقی ریقه به ر و ستافی کاری یی مالپه ری ده قه را نامیدی سه رمخوشی دگه هینینه مالباتا خودی ژی رازی و دووماهیک نه خوشیا وان بیت .

(ان لله وانا اليه راجعون)

هونه ری کوردی دا» .

ئه و ئیک ژی راگه هاند «ل سالی ههفتی یان چه ند به ره مین باش ل رادیویا کوردی ل به غدا تومارکینه و سترانین دویت دگه ل هونهرمهندی ناقدار گولبه ار و نه سرین شیروان گو تینه» .

گوت ژی «چه ند به ره م بو تپا دهوکی یا هونه ری ب سه ره رشتی یا هونهرمهندی موزیکان دلشاد محمه د سه عید تومارکینه و پشکداری د پتريا ئاهه نگین هونه ری یین وی سه رده می دا کرینه» .

سترانیژ عبدالولا زيرين ده می شه ش سالان ل ئه لمانیا ئاکنجی بوو، پاشان وه ک فه رمانبه ره کی

رهنگی پیقازی و تهیسوک بو لیقان

کاره کی مهزن دقیت بو سه ریخستا پینگاقین دانانا میکاژه کی جوان، و دقیت میکاژه کی جوان و بالکیش بیت، ژبه ر هندئ دقیت کاربکه یین ژ بوی ب ئارمانج گه هاندنا وی جوری ئه وی کو دگهل هر جهه کی بگونجیت و جوان و فه کری بیت، ئیک ژ وان پینگاقان جوان دانانا میکاژی لیقایه، نه رمیا رهنگان و مودیله کا جوان یا پیدقیه بو وی جوانیا فه شارتی دا کو بهیته بهرچاڤ.

رهنگین کو دپیدقی بو جوانیا لیقان (سور، و پیقازی، قه هوائی قه کری، و مور) و د شیان دایه رهنگین دی ژی ب کاربینین، به لی شاهئ رهنگین لیقان پیقازی یه، جوانیه کا فه کری یه و ژ دویره رهنگه کی جوان دده ته سه روچاقیت مروقی، بزاقی بکه ب رهنگه کی پیقازیه کی قه کری و پاشی ل سه ر دانانا تهیسوکی لیقین خوب خه ملینه.

بورج

کیقز اله: ۷/۲۳ - ۶/۲۲

خو گونجاندن دگهل هندهک رهوشتان ههستی خوشتیاتیین بهرامبهری رهگهزی دی بلند دکهت بو ناشتبوونی ب تاییهت.

کافر: ۴/۲۰ - ۳/۲۲

ناریشه کا جشاکي یا تاییهت دی ب ته هیته چاره سه رکرن، هزرا ته بو جهه کن بهرزه دچیت نهفه دی ته لاواز کهت بو کاری.

شیر: ۸/۲۳ - ۷/۲۴

دوروبهر کارتیکرنه کا نه باش لسه ر ته دکهن نه گه ره که بو پیش نه که هتتا ته، زور ناخستن هه لویستی ته لاواز دکهت.

گا: ۵/۲۱ - ۴/۲۱

دویر که هتتا ته ژ هندهک رهفتاران ته ژ هندهک کاران بلندتر لی دکهت، بزاقی بکه خوشتی که یف خوشتر لی بکهی ژ نوکه.

کچ: ۹/۲۳ - ۸/۲۴

زور گرنگین ددهیه پاره ی رهنگه هه می پیدشینیت ته پی بهینه داییکرن ژ بهرکو ده لیشه یه کا باش یا کاری ل بهر سینگن ته هه یه، ژ خوشین نه ره شه.

جیمک: ۶/۲۱ - ۵/۲۲

نه هیله شان روژان خوشی ژ ته دمریاز ببن ژ بهرکو دی رهنگه دانه کا باش ل سه ر ته هه بیت نه خاسمه ژ لاین نابوری شه.

به رچا قكيت مهزن بو هاقينا نهف ساله

ئه م يئ به ر هف هاقيني فه دچين، ئيدي سهقا و ههوا دي گهرم بيت و تيژنيكيت روژي ب هيژ كه قيت، ژ بهر هندي دقيت ژن پاراستا لهش و جواني يا خوبكهت و ب هه م ي كه رهسته و جلكان ب ريك و بيكي خو ديار بكهت، ژ بهر وي چهندي لهشي ژني ي نازكه، ئيدي بيدفي ب ناگه ژي بوني ههيه، چاف ئيكن ژ وان پارچين ههستيار كو خول بهر تيژنيكين دژوارا روژي ناگرن، ژ بهر هندي به رچا قك ب مفا نه ژ دوو لايافه، ئيك بو پاراستا چاقان ژ تيژكيت روژي، و يا دي ژي بو موديله كا جوان ورهوان.

به رچا قكين نهفي وهرزي گهرم، جورئ مهزن وهرديگريت، و ديمه نهكي جوان دده نه سهروچاقان، بزاقئ بكه دده م ههلبژارتنا به رچا قكان وان به رچا قكان ب ههلبژيري كو بگونجن ل سهر وان جلين كو تو دكه يئ.

كيان هونگ بريارا داي ب گر نژين فه بژيت

ئا - ره فهد موسا

كيان هونگ بريارا داي ب گر نژين فه بژيت بوجي بيژاري ؟؟ گه لو ژيانا ته هندي ژيانا في كچي يا ئالوزه ؟؟ دگه ل وي هه م ي نه رحه تي و نه خوشيئ دكه فنه دريكا في كچيدا سوزا داي به ردهوام بيت دگه ل ژيانئ و ب گر نژينه بژيت. كيان هونگ كچه كا چيني يه دخيژانه كا هه ژاردا دژيت ژ ئه گه ري رويدانه كي

ههردوو پيئ خو ژدهست ددهت. دوو پارچيت دارا ب كاردئييت داکو يا به ردهوام بيت ل سهر خواندنا خو . و چ جارا ژ ژيانئ نه رازيوني دهرنا برت .

پشتي پيئ بدهس چيكي بو چيكرين سه رهدانا مروقه كي خودكهت و دله دلا وي ددهت و ديژيئي يا خوراگره .

به ري خو بكه نه في كچي كاچه ندا ب گر نژينه دده م كهيدا گه لك تشت يئ ژدهست داين .

ژيدر baxcha.com

بيرس ناميدي

گيسك: ۱۲/۲۳ - ۱/۲۰

دي هندهك گوهرين دژيانا ته دا پهيدا بن دي زور د نهريني بن بوته لي هشيربه دقيت لهزي تيدا بكه ي چونكي دوژمن نيزيكي ته نه.

سه تل: ۱/۲۱ - ۲/۲۲

نهو گوهرينين پهيدا بوين دباشن بو ته چونكي دي هه لويسي ته بهرامبهری هندهك كه سان بهيز كه قيت، نه هيلانا هندهك كاران بو ته زور يا گرنگه بلا رخنه ل سهر ته هه بيت.

نه مهنك: ۲/۲۳ - ۳/۲۱

پاشهروژا ته مژارهك تيدا ههيه لهوما دقيت زور تشتي روهن و ناشكهره بكه ي، يئ بهرامبهری ته دي ئيبوريني ژته داخاز كهت رت نه كه.

ته رازي: ۹/۲۴ - ۱۰/۲۳

رويدانه كا دلخه كهر بو ته ههيه دگه ل هه بوونا شانسه كي باش نهوژي پشتي پينگه هشتنا ههوه دي هيته دياركن، ده ليقه يا كاري بو ته يا كيمه .

دويپشك: ۱۰/۲۴ - ۱۱/۲۳

كارين باش يئ ته ژ گيانه كي ساخه م و باشن لهورا دخازيته هندي ب نويياتيان فه نه فروكه خو ديار بكه ي.

كفان: ۱۱/۲۴ - ۱۲/۲۲

به ردهقانيئ ژ هه لويسي خو بكه بهرامبهری هندهك كه سان كو دژايه تيا ته دكه ن، زور پيدافيه بهري هه ر كاره كي بكه ي هه ر پاشهروژا خو بكه ي.

هنئ ستيرا جيهاني بنياسه

پيرس ناميندي

جوجو

سترانبيٽرا ب ناف و دهنگا ٽهمريكي «جوجو» ٽيڪه ٽ وان كهسان بيت دهونهري ستراني دا سهركهفتههكا باش ب دست خوفه ٽينايي ل سالا (١٩٩٨) ئ دست ب كارين هونهري كويه وجوويي ستايل و هونهرهكي تاييهت ل دهف ههيه و هر ٽ زاروكينيا وي ههزا هونهري ل دهف ههيوويه . جوجو نافئ وي يئ دروست «جوانا نويل لوفيسك» ه ٽ دايك بوويا (٢٠ - ١٢ - ١٩٩٠) ئ ل وهلائيٽ ٽيگرتي بيت ٽهمريكي ل (براتلبور، فيرمونت) يه ٽهقه شيايه ناف و دهنگيا خو ل سالا (٢٠٠٤) ئ وهربگريت پشتي ٽهلبومهكا سترانا ب نافئ خو بهلافكري و ٽهلبومهكا لاتيني بوو. دهستيكا وي پشكداري د پروگرامهكي ستيرا دا كربوو كو وي دهمي هيٽ زاروك بوو شيا ناسنافئ (باشترين زاروكا ٽهمريكي يا داهينهري) وهربگريت وستايلئ وي ٽيك پوپ و ٽيقاعي يا خههگين و هيپ هوپ تيڊاگهلهكا سهركهفتي بوويه . سهرهرايي وي ٽي چهندين كارين دي دكهت ٽهوٽي ٽيڪستيت سترانا دنقيسيت و سهماكهره ونمايشكهرا جلكايه . جوجويئ دگهل هوليوڊ ٽي كاركرهيه و سهركهفتههكا باش دقئ ٽهزمونئ دا ههيوويه . دووهمين ٽهلبوما وي ل سالا ٢٠٠٦ ئ بهلاف بوو كو (١٠٨) هزار دانه ٽي هاتبونه فروتن . و تا نوكه ٽي يا بهردهوامه ل سهر كاريت خو يئ هونهري و ل پلهين پيشي يه .